

2021–2027 m. Interreg VI-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programa

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentas

Užsakovas: VŠĮ Jungtinis Techninis Sekretoriatas

Vilnius, 2023

Pagrindinės santrumpos ir sąvokos

2014–2020 m. Programa	2014–2020 m. Interreg V-A Lietuvos-Lenkijos bendradarbiavimo programa
Bendrijų nuostatų reglamentas	Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060 2021 m. birželio 24 d. kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės“
AEI	Atsinaujinantys energijos ištekliai
BAST	Buveinių apsaugai svarbi teritorija
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
ESF+	Europos socialinis fondas +
JTS	Viešoji įstaiga Jungtinis techninis sekretoriatas
Programa	2021–2027 m. Interreg VI-A Lietuvos-Lenkijos bendradarbiavimo programa
PAST	Paukščių apsaugai svarbi teritorija
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas
PST	Pasaulinė paukščiams svarbi teritorija
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
SRIS	Saugomų rūšių informacinė sistema
ŠESD	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos

Turinys

Pagrindinės santrumpos ir sąvokos.....	2
Lentelių sąrašas.....	4
Paveikslų sąrašas.....	5
Įvadas.....	6
1. Informacija apie Programos rengimo organizatorių.....	8
1.1. Pavadinimas ir kontaktai.....	8
1.2. Kita informacija.....	8
2. Informacija Programą.....	9
2.1. Programos pavadinimas.....	9
2.2. Programos pagrindiniai tikslai.....	9
2.3. Programos sąsaja su kitais planais ar programomis.....	16
2.3.1. Atitikimas „Reikšmingos žalos nedarymo principui“.....	17
2.4. Plano ar programos alternatyvų aprašymas.....	21
3. Informacija apie numatomą Programos įgyvendinimo vietą.....	22
3.1. Informacija apie numatomas alternatyvias Programos įgyvendinimo vietas.....	22
3.2. Informacija apie kiekvieną numatomą Programos įgyvendinimo vietą.....	22
3.2.1. Teritorijos apsaugos statusas.....	23
3.2.2. Ar teritorijoje randamos saugomos gyvūnų ar augalų rūšys ir/ar natūralios buveinės, kitos saugotinos gamtinės ar kultūros paveldo vertybės.....	29
3.2.3. Ar plano arba programos įgyvendinimas gali sąlygoti teritorijos aplinkos kokybės normų viršijimą.....	34
3.2.4. Ar teritorija yra jautri ir (arba) vertinga aplinkos apsaugos požiūriu.....	34
4. Informacija apie Programos įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumą.....	36
5. Kita informacija.....	43
5.1. Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti.....	43
5.2. Informacija apie galimą visuomenės nepasitenkinimą planu ar programa.....	44
6. Literatūros sąrašas.....	45
1 priedas. Programos intervencijos logika.....	46
2 priedas. Saugomos teritorijos, SRIS išrašai.....	48

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Preliminarūs 1.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės.....	10
2 lentelė. Preliminarūs 2.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės.....	11
3 lentelė. Preliminarūs 3.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės.....	13
4 lentelė. Preliminarūs 4.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės.....	14
5 lentelė. Preliminarūs 5.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės.....	15
6 lentelė. 5.2 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės.....	16
7 lentelė. 5.3 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės.....	16
8 lentelė. Reikšmingos žalos nedarymo vertinimas	18
8 lentelė. Saugomos teritorijos programos įgyvendinimo teritorijoje Lietuvoje	25
9 lentelė. Susijusios „Natura 2000“ teritorijos Lenkijos teritorijoje, kurioms nagrinėjamas galimas poveikis	28
10 lentelė. Susijusios „Natura 2000“ teritorijos Lietuvos teritorijoje, kurioms nagrinėjamas galimas poveikis	29
11 lentelė. „Natura 2000“ teritorijos programos įgyvendinimo teritorijoje Lenkijoje.....	31
13 lentelė. Programos įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas	37

Paveikslų sąrašas

1 paveikslas. Programos teritorija	23
2 paveikslas. Saugomos ir “Natura 2000” teritorijos	24
3 paveikslas. Atnaujinami, remontuojami / modernizuojami kelių ruožai ir saugomos teritorijos	27
4 paveikslas. Atnaujinami, remontuojami / modernizuojami kelių ruožai ir saugomos teritorijos	29
5 paveikslas. EB svarbos natūralios buveinės	30
6 paveikslas. Kultūros paveldo objektai ir teritorijos	33
7 paveikslas. Kultūros paveldo objektai ir teritorijos	33
8 paveikslas. Upių baseinų rajonai Programos teritorijoje	35

Išvadas

2021–2027 m. Interreg VI-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programa (toliau tekste – Programa patvirtinta 2022 m. rugsėjo 26 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu C-2022_6938¹, atliktos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau SPAV) atrankos procedūros.

Už Programos parengimą ir derybas Lietuvoje yra atsakinga Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lenkijoje – Lenkijos Respublikos regioninės plėtros ministerija.

Šiuo metu Programa yra tikslinama, įtraukiant papildomą finansavimą ir priemones, taip pat papildomus 2 naujus subregionus Lenkijoje - Lomžos ir Olštyno subregionus. Tikslinamai programai atliekamos SPAV atrankos procedūros.

Programos tikslai ir numatomos finansuoti veiklos nenustato ūkinės veiklos, įrašytos į LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindų. Vadovaujantis Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (toliau – SPAV aprašas), 10.2 ir 10.4 punktais atnaujinamai Programai atliekamos SPAV atrankos procedūros:

“10.2. kai rengiamas Aprašo 6.1 ar 10.1 papunktyje nurodyto plano ar programos neesminis pakeitimas (teritorijų planavimo dokumentų atveju – patikslinimas, jeigu juo nustatomi ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindai).“

10.4. kai rengiamas kitas planas ar programa, nustatantys ūkinės veiklos, kurios įgyvendinimo projektus teisės aktų nustatyta tvarka reikės derinti su atsakinga už aplinkos apsaugą institucija, vystymo pagrindus.“

Šis SPAV atrankos dokumentas rengiamas vadovaujantis SPAV aprašu bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-456 „Dėl planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodyta apimtimi.

SPAV aprašu reglamentuojamos SPAV atrankos procedūros atitinka 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo nuostatas.

SPAV atrankos tikslas – nuspręsti, ar privaloma atlikti Programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimą. SPAV atranka siekiama nustatyti, ar Programos įgyvendinimas gali daryti reikšmingas neigiamas pasekmes aplinkai ir užtikrinti, kad aplinkos apsaugos klausimai būtų nagrinėjami ankstyviausiame planavimo etape, numatant neigiamų pasekmių prevencijos ir išvengimo priemones.

SPAV atrankos dokumentas pateikiamas vertinimo subjektams, kurie pateikia motyvuotas išvadas ir/ar motyvus, dėl kurių turėtų arba neturėtų būti atliekamas Programos strateginis pasekmių aplinkai vertinimas. Programos rengimo organizatorius, remdamasis subjektų išvadomis, priims sprendimą, ar privaloma atlikti Programos strateginį pasekmių aplinkai vertinimą. Apie priimtą sprendimą, įstatymų nustatyta tvarka, informuojami vertinimo subjektai bei visuomenė.

2021–2027 m. Interreg Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programa yra valstybės lygmens programa, SPAV vertinimo subjektai:

- Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija);
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija);

¹ Europos Komisija. KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS 2022 09 26, kuriuo patvirtinama bendradarbiavimo programa „(INTERREG VI-A) Lietuva-Lenkija“ dėl paramos iš Europos regioninės plėtros fondo siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG) Lietuvai ir Lenkijai. Prieiga internetu: https://www.esbendradarbiavimas.lt/wp-content/uploads/2022/09/C_2022_6938_KOMISIJOS-%C4%AEGYVENDINIMO-SPRENDIMAS.pdf

- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
- Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija).

Visuomenė dalyvauja SPAV procese vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-455 „Dėl Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašu.

Dalis Programos priemonių patenka į „Natura 2000“ paukščių ar buveinių apsaugai svarbias teritorijas (PAST, BAST), todėl kartu su SPAV atranka atliekamos ir Programos „Natura 2000“ reikšmingumo nustatymo procedūros.

SPAV dokumentų rengėjai ir kontaktiniai duomenys:

- Smart Continent LT, UAB.
- Kontaktinis asmuo: aplinkosaugos ekspertė Rasa Alkauskaitė-Kokoškina, EnvPoint MB, rasa@alkauskaite.com, +370 610 20179

1. Informacija apie Programos rengimo organizatorių

1.1. Pavadinimas ir kontaktai

Programos organizatorius – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau VRM).

Adresas: Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius, Lietuva

Kontaktinis asmuo: Deimantė Jankūnaitė, ES investicijų ir tarptautinių programų departamento Teritorinio bendradarbiavimo programų skyriaus vedėja

tel.: +370 5 271 8966, el. paštas: deimante.jankunaite@vrm.lt

1.2. Kita informacija

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumento rengėjas:

- Smart Continent LT, UAB
- Aplinkosaugos ekspertė Rasa Alkauskaitė-Kokoškina, EnvPoint MB

Kontaktinis asmuo: aplinkosaugos ekspertė Rasa Alkauskaitė-Kokoškina, EnvPoint MB, rasa@alkauskaite.com, +370 610 20179.

Paslaugos Perkančioji organizacija – Viešoji įstaiga Jungtinis techninis sekretoriatas (toliau – JTS), įsteigta VRM Programai administruoti.

2. Informacija Programą

2.1. Programos pavadinimas

2021–2027 m. Interreg VI-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programa buvo patvirtinta 2022 m. rugsėjo 26 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu C_2022_6938². Šiuo metu Programa yra tikslinama, įtraukiant papildomą finansavimą ir priemones, taip pat papildomus 2 naujus subregionus Lenkijoje – Lomžos ir Olštyno regionus. Tikslinamai programai atliekamos SPAV atrankos procedūros.

Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG) programos padeda šalinti kliūtis bendravimui ir bendradarbiavimui siekiant bendrų tikslų, padeda spręsti bendras regiono problemas, dalintis idėjomis ir patirtimi.

Visų INTERREG VI programų įgyvendinimui Europos Sąjungos valstybėse yra skirta daugiau nei 10 mlrd. eurų Europos regioninės plėtros fondo (toliau – ERPF) lėšų.

2.2. Programos pagrindiniai tikslai

Tikslinama 2021–2027 m. Interreg VI-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programa apima penkis prioritetus:

- 1 prioritetas. Aplinkos gerovės skatinimas ir nelaimių valdymo stiprinimas
- 2 prioritetas. Susisiekimo gerinimas
- 3 prioritetas. Fizinės ir emocinės ir gerovės skatinimas
- 4 prioritetas. Socialinės ir kultūrinės gerovės skatinimas
- 5 prioritetas. Vietos, regiono ir šalies suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo stiprinimas

Toliau pateikiama Programos detalizacija pagal konkrečiuosius tikslus, preliminarias lėšų paskirstymo proporcijas ir įgyvendinamas veiklas. Bendras preliminarus Programos biudžetas – 124,6 mln. Eur (99,68 mln. Eur ERPF lėšų).

1 prioritetas. Aplinkos gerovės skatinimas ir nelaimių valdymo stiprinimas.

1.1 konkretus tikslas SO 2.7. Stiprinti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant miestų teritorijas, apsaugą ir išsaugojimą bei mažinti visų formų taršą

Preliminarus bendrasis įnašas: 26 proc. biudžeto (24,5 mln. Eur ERPF lėšų)

Įgyvendinamos veiklos:

- keitimasis patirtimi apie gamtos apsaugos, biologinės įvairovės išsaugojimo, taršos mažinimo, žaliosios infrastruktūros plėtros srityse taikomą politiką;
- bendri veiksmai ir bendradarbiavimas aplinkosauginio švietimo ir sąmoningumo didinimo srityje;
- žaliųjų viešųjų erdvių ir žaliosios infrastruktūros plėtra arba atnaujinimas;
- bendri veiksmai, kuriais siekiama sumažinti vandens taršą (pesticidais, sunkiaisiais metalais, kitais teršalais), įskaitant vandens taršą upių baseinuose;
- bendras vandens ir nuotekų sprendimų kūrimas, lietaus vandens naudojimas;

² Europos Komisija. KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS 2022 09 26, kuriuo patvirtinama bendradarbiavimo programa „(INTERREG VI-A) Lietuva-Lenkija“ dėl paramos iš Europos regioninės plėtros fondo siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG) Lietuvai ir Lenkijai. Prieiga internetu: https://www.esbendradarbiavimas.lt/wp-content/uploads/2022/09/C_2022_6938_KOMISIJOS-%C4%AEGYVENDINIMO-SPRENDIMAS.pdf

- bendradarbiavimas ir bendri veiksmai, kuriais nustatomi ir stiprinami funkciniai ryšiai ir (arba) sritys, susijusios su aplinkos apsauga ir gamtos išsaugojimu Programos teritorijoje ir jos artimiausioje kaimynystėje, didinant teigiamo poveikio aplinkai pasienio teritorijoje mastą;
- namų ūkių, savivaldybių ir įstaigų, t. y. ligoninių, mokyklų, darželių, slaugos namų ir kt., keitimasis atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo praktika;
- žaliųjų viešųjų erdvių ir žaliosios infrastruktūros (biologinės įvairovės turtingų parkų, žaliųjų sienų, žalių stogų, žalių mokyklų kiemų ir kt.) plėtra ar atnaujinimas;
- investicijos į naujas ar atnaujintas krizinių situacijų stebėjimo, parengties, perspėjimo ir reagavimo sistemas, skirtas nuo su klimatu nesusijusių gamtinių ir su žmogaus veikla susijusių pavojų;
- veiksmų tipai įvertinti kaip nesukeliantys reikšmingos žalos, nes dėl savo pobūdžio jie neturėtų turėti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai.

1 lentelė. Preliminarūs 1.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės

Rodiklis	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Produkto rodikliai			
Bendrai sukurti sprendimai	Sprendimai	0	12
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos	Organizacijos	0	46
Investicijos į naujas ar atnaujintas nelaimių stebėjimo, pasirengimo, įspėjimo ir reagavimo sistemas, skirtas nuo su klimatu nesusijusių gamtinių ir su žmogaus veikla susijusių pavojų	Eurai	0	5.600.000,00
Rodiklis	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė (ataskaitiniais metais)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Rezultato rodikliai			
Sprendimai, kuriuos pritaikė ar išplėtė organizacijos	Sprendimai	0 (2020)	44
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui	Organizacijos	0 (2020)	9
Gyventojai, gaunantys naudos iš taikomų apsaugos priemonių nuo su klimatu nesusijusių gamtinių ir su žmogaus veikla susijusių pavojų	Asmenys	0 (2022)	1843168

2 prioritetas. Susisiekimo gerinimas

2.1 konkretus tikslas SO 3.2. Plėtoti ir stiprinti tvarų, klimatui atsparų, pažangų ir įvairiarūšį nacionalinį, regioninį ir vietos susisiekimą, įskaitant geresnę prieigą prie TEN-T, ir tarpvalstybinį susisiekimą

Preliminarus bendrasis įnašas: 11 proc. biudžeto (10,3 mln. Eur ERPF lėšų)

Įgyvendinamos veiklos:

- ne TEN-T kelių modernizavimas ir remontas.

2 lentelė. Preliminarūs 2.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės

Rodiklis	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Produkto rodikliai			
Atnaujintų, remontuojamų ar modernizuojamų kelių ilgis – ne TEN-T	km	0	20
Rodiklis	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė (ataskaitiniais metais)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Rezultato rodikliai			
Kasmetiniai naujai tiesiamų, remontuojamų, atnaujinamų ar modernizuojamų kelių naudotojai	Keleiv.km/metus	379417 (2023)	1264725
Sutaupoma laiko dėl patobulintos kelių infrastruktūros	Darbo dienos per metus	0 (2023)	3648

Pagal 2 prioritetą planuojama atnaujinti kelio ruožą „Gibis-Beržnikai Lenkijos Respublikos ir Lietuvos Respublika siena“ bei rajoninį kelią nuo sienos kirtimo iki Kapčiamiesčio Lietuvos pusėje, žr. pav. 3, 3.2.1 skyriuje.

Rajoninės reikšmės kelias Lenkijoje Nr. 1177B Beržnikai – Beržalovas – Gibis jungiasi su valstybiniu keliu Nr. 16 ir yra trumpiausias susisiekimas nuo PL-LT sienos kirtimo Beržnikai punkte iki centrinės Lenkijos. Lietuvos pusėje planuojamas atnaujinti V kategorijos rajoninės reikšmės kelias, kuris veda nuo LT-PL sienos į Kapčiamiestį, iš kurio galima nuvažiuoti trumpiausiu keliu į Lietuvos kurortą Druskininkus.

Lenkijos pusės vietos valdžios institucijos, t. y. Seinų apskritis, Seinų savivaldybė ir Gibių savivaldybė ėmėsi bendrų veiksmų, kad būtų atstatytas kelias „Giby-Beržnikai Lenkijos Respublikos ir Lietuvos Respublika siena“, jungiantis valstybinį kelią Nr. 16 su PL-LT siena. Tai atitinka Lenkijos Infrastruktūros ministerijos programos tikslus, kuri skirta tarpvalstybiniam kelių susisiekimui tarp Lenkijos ir Lietuvos gerinti. Šis sienos kirtimo taškas prieš šalių įstojimą į Šengeno erdvę veikė kaip Beržnikų-Kapčiamiesčio pasienio punktas. Tai strateginis kelio maršrutas, esantis Suvalkų koridoriuje, suteikiantis alternatyvą PL-LT sienos kirtimo punktui Ogrodnikuose.

Į Programą įtraukti kelio ruožai Lenkijos pusėje eina per Giby savivaldybės turistinį regioną, apsuptą miškų ir ežerų, per Beržnikų kaimą, kur pastatytas 1920 m. paminklas Nemuno mūšiui, per „Natura 2000“ teritoriją Augustavo Girios teritoriją (*Augustów Primeval Forest*) iki sienos su Lietuva. Be to, Seinų ir Augustavo savivaldybės planuoja pasirašyti bendradarbiavimo susitarimus su Lietuvos Druskininkų kurortu.

Kelių modernizavimas tiek iš Lenkijos, tiek iš Lietuvos pusės pagerins turistinį pasienio regiono patrauklumą atveriant naujus dviračių maršrutus ir turės teigiamos įtakos sveikatos centrų, socialinės rūpybos centrų, mokyklų ir kitų įstaigų pasiekiamumui. Turistai turės geresnes galimybes naudotis kaimo turizmo apgyvendinimu. Taip pat bus pasiektas kelių jungties sanglaudos tikslas, t.y. užtikrinti vienodi techniniai ir saugumo parametrai.

Pagal 2 prioritetą atnaujinami, remontuojami/ modernizuojami keliai Lietuvos ir Lenkijos pusėse apima šiuos ruožus, žr. pav. 3, 3.2.1 skyriuje :

- Lenkija. **2 ruožas.** Planuojamas atnaujinti 4,9 km rajoninės reikšmės kelias Nr 1177B. Išduotas statybos leidimas.
- Lenkija. **4 ruožas.** Planuojamas atnaujinti 6,7 km seniūnijos reikšmės kelias.
- Lietuva. **5 ruožas.** Planuojamas atnaujinti 1,4 km. V kategorijos rajoninės reikšmės kelias Lietuvos pusėje.
- Lietuva. **6 ruožas.** Planuojamas atnaujinti 10 km. V kategorijos rajoninės reikšmės kelias Lietuvos pusėje.

1 ir 3 kelių ruožai Lenkijos teritorijoje jau atnaujinti: 1 ruožas. 3,67 km rajoninės reikšmės kelias Nr. 1177B atnaujintas pagal Lenkijos Lad Programą; 3 ruožas. 0,85 km rajoninės reikšmės kelias Nr. 1176B atnaujintas 2019 m.

2 ruožo 4,9 km kelio atnaujinimo darbams jau parengtas projektas ir išduotas statybą leidžiantis dokumentas. 4 ruožui, kuris eina per „Natura 2000“ Augustavo Giria teritoriją, turi būti rengiamas projektas. Esamas kelias 1 km yra asfaltuota danga, likusieji apytiksliai. 5,2 km yra 5 m pločio žvyrkelis. Kelio atnaujinimo/ remonto darbai bus atliekami esamos kelio juostos ribose. Kelio juostos plotis 15 m.

Lietuvos pusėje kelio remonto projektai nėra pradėti rengti. V kategorijos rajoninis kelias Lietuvos pusėje bus atnaujinamas/ remontuojamas į tos pačios V kategorijos rajoninės reikšmės kelią. Bus atnaujinami esamo kelio techniniai ir saugumo parametrai, kurie neatitinka normatyvinių reikalavimų. Kelio remonto darbai bus vykdomi esamo kelio juostos ribose³.

Pagal turimus duomenis apie planuojamus kelio atnaujinimo ir remonto darbus, projektams taikoma išimtis „kelio techninių normatyvinių parametrų atstatymą automobilių kelio juostos ribose, nekeičiant automobilių kelio kategorijos“, projektai neatitinka PAV įstatyme 1 ir 2 prieduose nustatytų kriterijų PAV/ PAV atrankos procedūroms:

PAV įstatyme 2 priedas:

„10.6. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 8.3 ir 8.4 papunkčiuose nenurodytų automobilių kelių (2 km ar ilgesnių) tiesimas, išskyrus vietinės reikšmės vidaus automobilių kelius ir (ar) inžinerinių saugaus eismo priemonių (greitėjimo, lėtėjimo juostų, pėsčiųjų ir dviračių takų, esamų sankryžų pertvarkymo kelio juostos ribose dėl eismo saugos), aplinkos apsaugos priemonių (laukinių gyvūnų apsaugos, triukšmo užtvarų sistemų) įdiegimą ir kelio techninių normatyvinių parametrų atstatymą automobilių kelio juostos ribose, nekeičiant automobilių kelio kategorijos;“

PAV įstatyme 1 priedas:

„8.4. automobilių kelių, turinčių keturias ir daugiau eismo juostų, tiesimas ar automobilių kelių, turinčių mažiau negu keturias eismo juostas, rekonstravimas įrengiant keturias ar daugiau eismo juostų turintį automobilių kelią (kai tiesiamas ar rekonstruojamas 10 km ar ilgesnis nenutrūkstamas automobilių kelio ruožas)“.

3 prioritetas. Fizinės ir emocinės gerovės skatinimas

3.1 konkretus tikslas SO 4.5. Užtikrinti vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, didinant sveikatos priežiūros sistemų, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, atsparumą, ir skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomeninės globos.

Preliminarus bendrasis įnašas: 14 proc. biudžeto (12,6 mln. Eur ERPF lėšų)

Įgyvendinamos veiklos:

- bendras sveikatos priežiūros paslaugų, ilgalaikės priežiūros paslaugų, pagalbos linijų, elektroninių paslaugų, susijusių su sveikata, skubios pagalbos paslaugų, bendrų mokymų medikams, pagalbiniam personalui ir savanoriams kūrimas ar atnaujinimas;
- bendri veiksmai ir bendradarbiavimas, skatinantys aktyvų ir sveiką senėjimą;
- mobiliųjų sveikatos priežiūros paslaugų plėtra;
- bendri veiksmai ir bendradarbiavimas psichikos sveikatos srityje;
- veiklos, susijusios su inovatyviais technologiniais sprendimais; tarpvalstybinės informacinės paslaugos; veiklos, susijusios su registracijos į medicinos įstaigas internetu teikimo paslaugas; studijos, renkant informaciją apie pacientų mobilumą ir srautus; prieigos prie informacijos pacientams su negalia ir jų globėjams gerinimas.

³ AB Lietuvos Automobilių kelių direkcijos informacija

3 lentelė. Preliminarūs 3.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės

Rodiklis	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Produkto rodikliai			
Naujų arba modernizuotų sveikatos priežiūros įstaigų pajėgumai	asmenys per metus	0	13404
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos	organizacijos	0	30
Bendrai sukurti sprendimai	sprendimai	0	7
Rodiklis	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė (2020 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Rezultato rodikliai			
Kasmetiniai naujų ar modernizuotų sveikatos priežiūros įstaigų naudotojai	naudotojai per metus	482	2,010
Sprendimai, kuriuos pritaikė ar išplėtė organizacijos	sprendimai	0	5
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui	organizacijos	0	29

4 prioritetas. Socialinės ir kultūrinės gerovės skatinimas

4.1 konkretus tikslas SO 4.6. Kultūros ir tvaraus turizmo vaidmens stiprinimas ekonomikos vystymosi, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse.

Preliminarus bendrasis įnašas: 31 proc. biudžeto (28,5 mln. Eur ERPF lėšų)

Įgyvendinamos veiklos:

- bendrų rinkodaros strategijų kūrimas ir jų įgyvendinimas;
- bendrų turizmo ir kultūros maršrutų, produktų ir paslaugų kūrimas;
- bendri kultūriniai renginiai ir veikla, įskaitant partnerių paiešką kitoje sienos pusėje pagal atitinkamas veiklas; ekologinio turizmo skatinimas ir elgsenos keitimo sprendimai, susiję su gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimu;
- darni gamtos ir kultūros paveldo, įskaitant nematerialųjį turtą, tvarų turizmą, kultūros ir bendruomenės reikmes (socialines, švietimo) plėtra;
- bendros iniciatyvos kultūros ir gamtos paveldo objektų priežiūros ir atkūrimo srityje;
- naujų technologijų ir skaitmeninių sprendimų diegimas gamtos išteklių ir kultūros paveldo išsaugojimui;
- bendradarbiavimas ir bendros veiklos, įgyvendinant EK studijoje „Pagrindinių elementų, skirtų kurti turistinę pasienio funkcinę zoną Lietuvos ir Lenkijos pasienyje“ pasiūlytas tarpvalstybinės turizmo zonos koncepcijas;
- bendri sprendimai, skirti pagerinti kultūros sektoriaus atsparumą ir užtikrinti lygias galimybes pažeidžiamoms grupėms, daugiausia dėmesio skiriant įtraukčiai ir prieinamumui;
- Investicijos į susisiekimo su turizmo ar kultūros objektais gerinimą (automobilių stovėjimo aikštelės, dviračių ir pėsčiųjų takai, kitos pasiekiamumą didinančios priemonės, ir kt.) kaip bendrų turizmo ir kultūros projektų neatsiejama dalis.

4 lentelė. Preliminarūs 4.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės

Rodiklis	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Produkto rodikliai			
Palaikomų kultūros ir turizmo objektų skaičius	kultūros ir turizmo objektai	0	22
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos	organizacijos	0	43
Bendrai sukurti sprendimai	sprendimai	0	11
Rodiklis	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė (ataskaitiniais metais)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Rezultato rodikliai			
Sprendimai, kuriuos pritaikė ar išplėtė organizacijos	sprendimai	0 (2020)	8
Palaikomų kultūros ir turizmo objektų lankytojai	lankytojai per metus	249502 (2019)	286927
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui	organizacijos	0 (2020)	41

5 prioritetas. Vietos, regiono ir šalies suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo stiprinimas

5.1 konkretus tikslas ISO 6.3. Tarpusavio pasitikėjimo, visų pirma skatinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus veiksmus, stiprinimas

Preliminarus bendrasis įnašas: 7 proc. biudžeto (6,3 mln. Eur ERPF lėšų)

Įgyvendinamos veiklos:

- iniciatyvų (konferencijų, seminarų ir kt.), kuriomis siekiama stiprinti vietos veikėjų tinklų kūrimo ir bendradarbiavimo gebėjimus, įgyvendinimas;
- bendri mokymai, bendri vieši renginiai ir kitokio pobūdžio vietos suinteresuotų šalių administracinių gebėjimų stiprinimas;
- skirtingų administracinių vienetų ir sektorių suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo kliūčių nustatymas ir mažinimas, siekiant įgyvendinti bendrus sprendimus;
- veikla, remianti piliečių dalyvavimą priimant sprendimus, politinį dalyvavimą, vietos bendruomenių organizacijų veiklos užtikrinimą, piliečių pilietinės galios stiprinimą ir jų pilietinį įsitraukimą;
- keitimasis žiniomis ir gerąja patirtimi dėl dalyvaujamojo požiūrio įvaldymą, įskaitant skaitmeninių sprendimų, skirtų tolesniam platinimui teritoriniu lygmeniu, testavimą;
- sporto ir sveikos gyvensenos propagavimo tarpvalstybinėse bendruomenėse strategijų ir galimų sprendimų kūrimas ir išbandymas;
- bendras klimato rizikų mažinimo veiksmų planavimas ir rengimas;
- bendri vieši renginiai, kuriais siekiama kurti tvirtesnes pasienio kaimynystes.

5 lentelė. Preliminarūs 5.1 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės

Rodiklis	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Produkto rodikliai			
Dalyvavimas bendrose veiklose per sieną	dalyvavimas	0	275
Bendrai organizuoti renginiai per sieną	renginys	0	33
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos	organizacijos	11	34
Rodiklis	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė (2020 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Rezultato rodikliai			
Dalyvavimas bendrose veiklose pasibaigus projektui	dalyvavimas	68	68
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui	organizacijos	32	32

5 prioritetas. Vietos, regiono ir šalies suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo stiprinimas

5.2 konkretus tikslas ISO 6.6. Kiti veiksmai, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas visose kryptyse

Preliminarus bendrasis įnašas: 7 proc. biudžeto (6,3 mln. Eur ERPF lėšų)

Įgyvendinamos veiklos:

- vietos, regionų ir nacionalinių institucijų bei viešųjų paslaugų teikėjų keitimasis patirtimi ir bendradarbiavimas;
- bendrų strategijų ir planų kūrimas ir įgyvendinimas siekiant pagerinti viešųjų paslaugų, susijusių su švietimo skaitmeniniais sprendimais, kokybę;
- bendri veiksmai ir bendradarbiavimas gaisrų gesinimo, gelbėjimo paslaugų ir kitų tarnybų paslaugų srityje.
- keitimasis žiedinės ekonomikos ir energijos vartojimo efektyvumo srityse taikomos politikos patirtimi, o vėliau galimų sprendimų įgyvendinimas ir išbandymas;
- dalijimasis gerąja patirtimi socialinės integracijos ir darbo su socialiai pažeidžiamomis grupėmis srityje, bendras socialinių paslaugų kūrimas ar atnaujinimas, įskaitant pilotavimą ir socialines inovacijas; bendri mokymai socialinių paslaugų teikėjams ir kitiems specialistams, dirbantiems su tikslinėmis grupėmis;
- smulkios ir pilotinės investicijos, reikalingos įvairaus pobūdžio bendradarbiavimui ir jo rezultatų tvarumui;
- bendri veiksmai, kuriais nustatomi ir stiprinami funkciniai teminiai ryšiai Programos teritorijoje ir jos artimiausioje kaimynystėje, didinantys poveikį tarpvalstybinei teritorijai;
- skaitmeninio valdymo sprendimų kūrimas siekiant teikti geresnes viešąsias paslaugas Programos teritorijoje;
- remti keitimąsi informacija ir žinių perdavimą tarpvalstybinio / regioninio / vietos lygmeniu apie galimus veiksmus, skirtus su klimato kaita susijusiai rizikai mažinti ir politikos formuotojų bei piliečių informuotumui didinti.

6 lentelė. 5.2 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės

Rodiklis	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Produkto rodikliai			
Dalyvavimas bendrose mokymo programose	dalyvavimas	0	462
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos	organizacijos	0	34
Bendrai sukurti sprendimai	sprendimai	0	7
Rodiklis	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė (2020 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Rezultato rodikliai			
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui	organizacijos	0	32
Sprendimai, kuriuos pritaikė ar išplėtė organizacijos	sprendimai	0	5
Bendrų mokymo programų įgyvendinimas	dalyviai	0	415

5 prioritetas. Vietos, regiono ir šalies suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo stiprinimas

5.3 konkretus tikslas ISO 7.1. Saugesnė ir labiau apsaugota Europa

Preliminarus bendrasis įnašas: 5 proc. biudžeto (4,7 mln. Eur ERPF lėšų)

Įgyvendinamos veiklos:

- pasienio tarnybos pareigūnų gebėjimų bendroms operacijoms stiprinimas;
- sienų valdymo infrastruktūros ir įrangos tobulinimas.

7 lentelė. 5.3 konkretaus tikslo rodikliai ir jų reikšmės

Rodiklis	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Produkto rodikliai			
Tarpvalstybiniu mastu bendradarbiaujančios organizacijos	organizacijos	0	2
Rodiklis	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė (2020 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
Rezultato rodikliai			
Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui	organizacijos	0	2

2.3. Programos sąsaja su kitais planais ar programomis

Programa atliepia svarbiausius ES, Lietuvos ir Lenkijos bei regioninius strateginius dokumentus ir politikos tikslus. Programa taip pat gali prisidėti prie ES investicijų programos įgyvendinimo. Programa gali padėti spręsti regionuose kylančius bendrus iššūkius, prisidėti prie vietinių iniciatyvų skatinimo, pasiruošimo nelaimingiems atsitikimams. Programa susieta su kitomis regiono Interreg programomis, taip užtikrinant, kad tarptautinis bendradarbiavimas atitiktų bendruosius ES tikslus ir būtų skatinamas bendradarbiavimo tinklų kūrimas, o sukurtų sprendinių taikymą būtų galima plėsti ir už Programos teritorijos ribų. Programa prisidės prie Baltijos jūros strategijos įgyvendinimo, ypač siekiant šių politikos tikslų: „Turizmas“, „Kultūra“, „Sveikata“, „Švietimas“, „Saugumas“, „Bioekonomika“.

Lietuvoje Programa prisidės prie Nacionalinio pažangos plano 2021–2030, nacionalinės pažangos strategijos „Lietuva 2030“ ir regioninių strategijų įgyvendinimo. Strategija „Lietuva 2030“ orientuota į tris sritis – sumani visuomenė, sumani ekonomika ir sumanus valdymas. „Lietuva 2030“ strategija siekia užtikrinti aukštą gyvenimo kokybę ir galimybes įsidarbinti visiems šalies gyventojams, nepriklausomai nuo

gyvenamosios vietos. Nacionalinis pažangos planas 2021–2030 apima 10 strateginių tikslų ir 3 horizontaliuosius principus: darnus vystymasis, inovatyvumas (kūrybingumas) ir lygios galimybės visiems. Strateginis tikslas „Tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį“ siekia stiprinti regionų ekonomikos augimą, pritraukiant investicijas, kuriančias kokybiškas darbo vietas regionuose bei skatinant nuotolinį bei mobilų darbą taip pat numato viešųjų paslaugų infrastruktūros gerinimą bei aukštos kokybės viešųjų paslaugų prieinamumą visiems Lietuvos piliečiams.

Programa taip pat prisidės prie Lenkijos Atsakingos plėtros strategijos iki 2020 (su perspektyva iki 2030), Nacionalinės regionų plėtros strategijos 2030 m., kitų nacionalinių dokumentų ir regioninių strategijų. Nacionalinėje regionų plėtros strategijoje 2030 m. numatyti trys pagrindiniai tikslai:

- didinti šalies socialinės, ekonominės, aplinkosaugos, teritorinės plėtros suderinamumą
- didinti regioninius konkurencinius pranašumus
- pagerinti į konkrečias teritorijas nukreiptos politikos valdymą ir įgyvendinimą.

Programa ypatingai prisidės prie antrojo ir trečiojo tikslų įgyvendinimo per žmogiškojo kapitalo vystymą, vietinės valdžios valdymo gebėjimų stiprinimą ir regioninio bendradarbiavimo skatinimą.

Atsakingos plėtros strategijoje numatyti 3 tikslai. Programa turėtų aktyviai prisidėti prie tikslo „Socialiai jautri ir teritoriškai tvari plėtra“, įgyvendinant veiklas, susijusias su socialinės, ekonominės veiklos regionuose skatinimu.

2.3.1. Atitikimas „Reikšmingos žalos nedarymo principui“

ES Taksonomijos apibrėžimai ir taisyklės nustato, kuri ekonominė veikla yra tvari, ir numato 6 aplinkosaugos tikslus:

1. Klimato kaitos mažinimas
2. Prisitaikymas prie klimato kaitos
3. Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga
4. Perėjimas prie žiedinės ekonomikos
5. Taršos prevencija ir kontrolė
6. Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas.

Ūkinės veiklos, kurios reikšmingai prisideda prie vieno iš ES Taksonomijos aplinkosaugos tikslų, taip pat turi nedaryti reikšmingos žalos likusiems aplinkosaugos tikslams (angl. *DNSH Do No Significant Harm principle*).

Techninės analizės kriterijus (angl. *Technical Screening Criteria (TSC)*) apibrėžia specifinius reikalavimus ir slenkstines reikšmes/ kriterijus atskiroms ūkinėms veikloms, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos mažinimo ar jos švelninimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams.

Minėti kriterijai atskiroms veikloms reglamentuojami ES reglamentuose. Žemiau lentelėje pateikiamos Programos priemonėse numatytos ekonominės veiklos, kurios įtrauktos į ES reglamentą⁴. bei joms nustatyti kriterijai. Likusios Programos veiklos nereglamentuojamos ir laikoma neturės reikšmingo poveikio.

⁴ KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams

8 lentelė. Reikšmingos žalos nedarymo vertinimas

Ekonominė veikla	Taikomi kriterijai (TSCs) projektams:	Vertinimas:
5.2. Vandens surinkimo, valymo ir tiekimo sistemų atnaujinimas	1. Reikšminga nauda klimato kaitos mažinimui: a) jei energijos sutaupymas ≥ 20 proc.; b) arba nuostolių tinkluose mažinimas ≥ 20 proc.;	- -
Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai:		
	2. Pristatymas prie klimato kaitos: atitinka A priedą	Netaikoma. Veiklos nesusijusios su nurodytais klimato rizikos veiksniais
	3. Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga: atitinka B priedą	Netaikoma. Priemonės nesusijusios su vandens telkinių taršos didinimu.
	4. Perėjimas prie žiedinės ekonomikos: -	-
	5. Taršos prevencija ir kontrolė: -	-
	6. Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas: atitinka D priedą – PAV, SPAV, Natura 2000 reikšmingumo procedūros	Atitinka. SPAV atrankos procedūros Programos lygmeniu.
5.3 Nuotekų surinkimo ir valymo sistemų statyba, išplėtimas ir eksploatavimas	1. Reikšminga nauda klimato kaitos mažinimui. Bendras nuotekų valymo įrenginio suvartojamos energijos kiekis neviršija: (a) 35 kWh ekvivalentiniam gyventojų skaičiui (EGS) per metus mažesnio nei 10 000 EGS galingumo valymo įrenginio atveju; (b) 25 kWh ekvivalentiniam gyventojų skaičiui (EGS) per metus 10 000–100 000 EGS galingumo valymo įrenginio atveju; (c) 20 kWh ekvivalentiniam gyventojų skaičiui (EGS) per metus didesnio nei 100 000 EGS galingumo valymo įrenginio atveju.	- -
Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai:		
	2. Pristatymas prie klimato kaitos: atitinka A priedą	Netaikoma. Veiklos nesusijusios su nurodytais klimato rizikos veiksniais
	3. Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga: Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai nuotekos valomos tiek, kad jas būtų galima pakartotinai panaudoti drėkinimui žemės ūkyje, apibrėžti ir įgyvendinti būtini rizikos valdymo veiksmai, siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai.	-
	4. Perėjimas prie žiedinės ekonomikos: -	-
	5. Taršos prevencija ir kontrolė: Išvalytos nuotekos atitinka Tarybos direktyvoje 91/271/EEB nustatytus reikalavimus arba nacionalines nuostatas, įgyvendintos atitinkamos priemonės, kuriomis siekiama išvengti pernelyg didelio paviršinių nuotekų nutekėjimo iš nuotekų surinkimo sistemos ir jį sumažinti ir kurios gali apimti gamtos procesais pagrįstus sprendimus, atskiras paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, sulaikymo rezervuarus ir pirmojo nuplaunamojo vandens valymą.	-
	Nuotekų dumblas naudojamas laikantis Tarybos direktyvos 86/278/EEB (211) arba taip, kaip reikalaujama nacionalinėje teisėje	
	6. Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas: atitinka D priedą – PAV, SPAV, Natura 2000 reikšmingumo procedūros	Atitinka. SPAV atrankos procedūros Programos lygmeniu.

Ekonominė veikla	Taikomi kriterijai (TSCs) projektams:	Vertinimas:
	Infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui gabenti arba kaupti. Naujos arba kapitališkai renovuojamos infrastruktūros atveju yra užtikrintas infrastruktūros klimatosauginis tinkamumas, taikant tinkamą klimatosauginio tinkamumo užtikrinimo praktiką. Nustatomas 1–3 išmetamųjų teršalų anglies dioksido pėdsakas ir įrodoma, kad dėl infrastruktūros nebus išmestas papildomas santykinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. 3. Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga: Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Kai nuotekos valomos tiek, kad jas būtų galima pakartotinai panaudoti drėkinimui žemės ūkyje, apibrėžti ir įgyvendinti būtini rizikos valdymo veiksmai, siekiant išvengti neigiamo poveikio aplinkai. 4. Perėjimas prie žiedinės ekonomikos: Ne mažiau kaip 70 proc. (pagal svorį) statybvietėje susidariusių nepavojingų statybos ir griovimo atliekų (išskyrus Sprendimu 2000/532/EB nustatyto Europos atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarantį medžiagą) paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip panaudoti, įskaitant užpildymo operacijas, kai atliekos naudojamos kaip kitų medžiagų pakaitalas, laikantis atliekų hierarchijos ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo. Veiklos vykdytojai riboja atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, vadovaudamiesi ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolu ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus gamybos būdus bei griaudami selektyviai, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingąsias medžiagas, taip pat palengvinti pakartotinį naudojimą ir aukštos kokybės perdirbimą selektyviai šalinant medžiagas ir naudojant turimas statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas. 5. Taršos prevencija ir kontrolė: Atitinkamais atvejais triukšmas ir vibracija, susiję su infrastruktūros naudojimu, mažinami įrengiant atvirus griovius, sienų užtvartas ar kitas priemones ir atitinka Direktyvą 2002/49/EB. Imamasi priemonių, kuriomis mažinamas atliekant statybos ar techninės priežiūros darbus keliamas triukšmas ir susidarantis dulkių bei išmetamųjų teršalų kiekis. 6. Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas: atitinka D priedą – PAV, SPAV, Natura 2000 reikšmingumo procedūros Atitinkamais atvejais prižiūrint augmeniją prie kelių transporto infrastruktūros užtikrinama, kad neišplistų invazinės rūšys. Siekiant išvengti susidūrimų su laukiniais gyvūnais, įgyvendintos poveikio švelninimo priemonės.	Modernizuojami esami keliai, kelių kategorija nekeičiama, transporto srautas atitiks esamą situaciją. - Atitinka. Būtina įtraukti šį kriterijų į rangovo konkurso sąlygas. Atitinka. Būtina įtraukti šį kriterijų į rangovo konkurso sąlygas. Atitinka. Atitinka. SPAV atrankos procedūros Programos lygmeniu. Atliktos „Natura 2000“ reikšmingumo nustatymo procedūros. Numatytos minėtos biologinės įvairovės poveikio prevencinės priemonės.

2.4. Plano ar programos alternatyvų aprašymas

Europos teritorinis bendradarbiavimas yra sanglaudos politikos priemonė. Bendradarbiavimo veiksmams remti iš Europos Regioninio plėtros fondo parengtas tarpregioninį bendradarbiavimą skatinančios Interreg Lietuvos-Lenkijos bendradarbiavimo per sieną 2021–2027 m. programos projektas, kuriam alternatyvų nėra.

3. Informacija apie numatomą Programos įgyvendinimo vietą

3.1. Informacija apie numatomas alternatyvias Programos įgyvendinimo vietas

Alternatyvių programos įgyvendinimo vietų nenumatoma.

3.2. Informacija apie kiekvieną numatomą Programos įgyvendinimo vietą

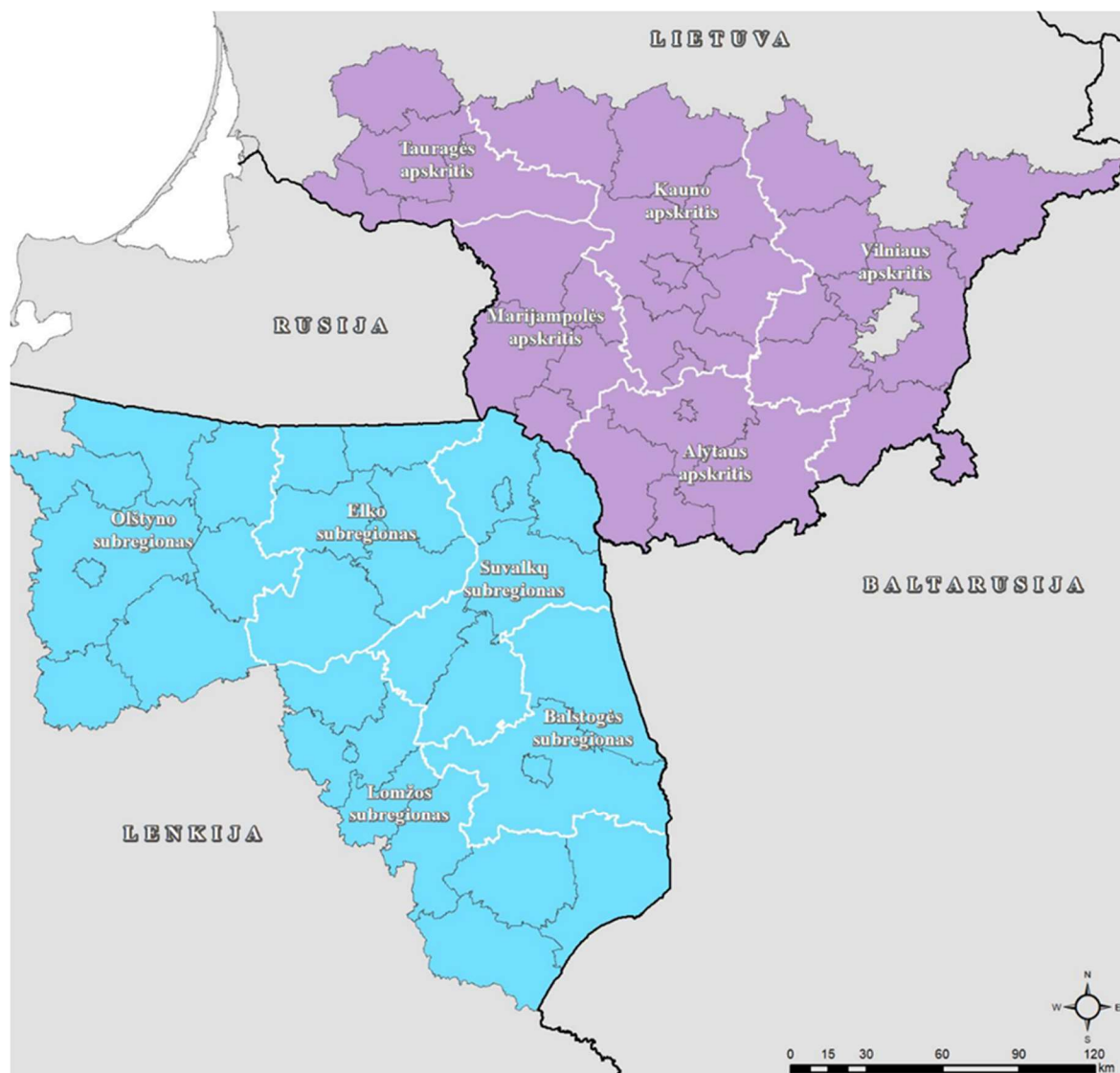
2021–2027 m. Interreg Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programa yra valstybės lygmens programa. Programos remtiną teritoriją sudaro 10 teritoriniai vienetai: 5 pietvakarių Lietuvos apskritys ir 5 šiaurės rytų Lenkijos subregionai.

2021–2027 m. Programa apima šias teritorijas Lietuvos ir Lenkijos Respublikose:

- Marijampolės apskritis (Lietuva);
- Alytaus apskritis (Lietuva);
- Tauragės apskritis (Lietuva);
- Kauno apskritis (Lietuva);
- Vilniaus apskritis⁵; (Lietuva);
- Balstogės subregionas (Białostocki, Lenkija);
- Lomžos subregionas (Łomżyński, Lenkija);
- Suvalkų subregionas (Suwalski, Lenkija);
- Olštyno subregionas (Olsztyński, (Lenkija);
- Elko subregionas (Ełcki, Lenkija).

Programos rengimo etape nėra žinomos priemonių ir projektų įgyvendinimo vietos, išskyrus 2 prioritetą. Todėl šiame skyriuje pateikiama bendra regionų apžvalga ir detaliau apžvelgiamos žinomos kelių remonto vietos Lietuvos Respublikoje.

⁵ Išskyrus Vilniaus miestą

1 paveikslas. Programos teritorija

Šaltinis: sudaryta autorių

3.2.1. Teritorijos apsaugos statusas

Šiuo metu ypač saugomų teritorijų sistema Lietuvoje užima virš 1151 tūkst. ha, t.y. apie 17,63 proc. šalies ploto, iš kurių 38,8 proc. sudaro regioniniai parkai, 22,1 proc. biosferos poligonai, po 12,5 proc. nacionaliniai parkai ir valstybiniai draustiniai.

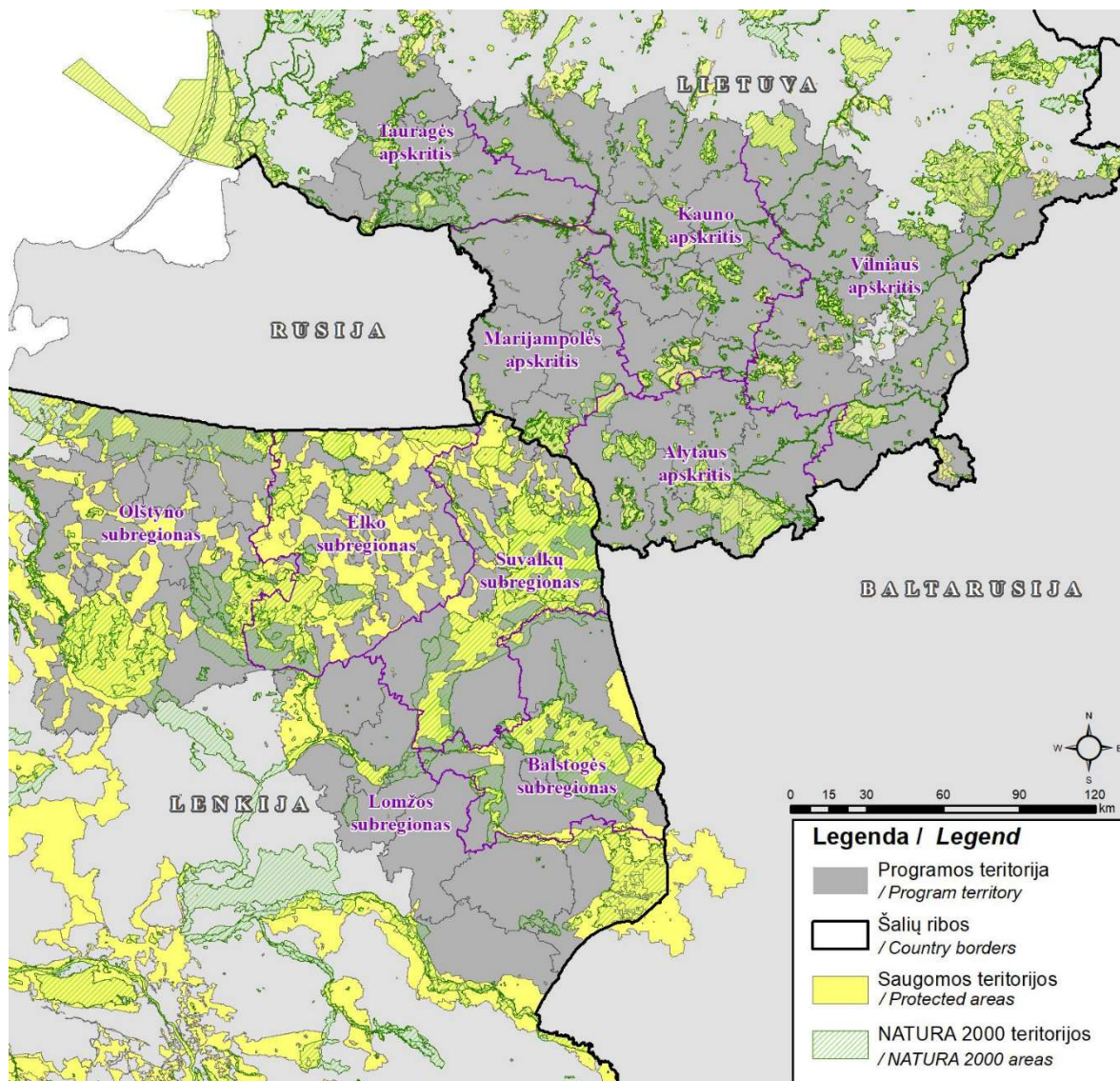
Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ – Europos Bendrijos svarbos saugomų teritorijų bendras tinklas, susidedantis iš teritorijų, įtrauktų į Vyriausybės patvirtintus buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašus, taip pat teritorijų, įtrauktų į Vyriausybės įgaliotos institucijos tvirtinamą vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, ir skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti iki tinkamos apsaugos būklės natūralius buveinių tipus ir gyvūnų bei augalų rūšis jų natūraliame paplitimo areale.

Šiuo metu „Natura 2000“ teritorijos Lietuvoje sudaro 11,2 proc. LR saugomų teritorijų:

- 84 teritorijos, svarbios paukščių apsaugai, pagal ES Paukščių direktyvą (PAST);
- 475 teritorijos, svarbios buveinių apsaugai, pagal ES Buveinių direktyvą (BAST).

Lenkijoje iš viso yra 3050 saugomų teritorijų, iš kurių 999 „Natura 2000“ teritorijos – 145 specialios apsaugos teritorijos (PAST) ir 81 Bendrijos svarbos teritorija (BAST) – taip pat 2051 nacionalinės saugomos teritorijos. Valstybės saugomos teritorijos sudaro 84 proc. viso saugomų teritorijų ploto⁶.

Programos teritorija apima nacionalinius ir regioninius parkus, valstybinius draustinius, valstybinius istorinius-kultūrinius draustinius ir „Natura 2000“ teritorijas. Lietuvos Programos teritorijoje saugomos teritorijos (BAST, PAST, draustiniai, parkai, biosferos poligonai) užima 5875 kv km. (18,5 proc. nuo visos LT nagrinėjamos teritorijos). Lenkijos nagrinėjamoje teritorijoje saugomos teritorijos užima 18340 kv km (49,75 proc. nuo visos PL Programos teritorijos).

2 paveikslas. Saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos

Šaltinis: sudaryta autorių

Lenkijos pasienio regionas yra ypač gausus saugomomis teritorijomis ir dažnai vadinamas „žaliaisiais Europos plaučiais“. Ši funkcinė zona yra šiaurės rytinėje šalies dalyje, jos plotas yra 63 234 km², o tai sudaro 20,2 proc. Lenkijos teritorijos.

Pasienio regiono kraštovaizdžio ypatybės yra gana panašios – dideli miškingi sklypai su daugybe upių ir ežerų. Didžiausias miškingumas buvo Alytaus ir Vilniaus apskrityse (atitinkamai 49 ir 44 proc. bendro ploto),

⁶ BISE. Prieiga internetu: <https://biodiversity.europa.eu/>

o mažiausias – Marijampolės apskrityje (apie 22 proc.). Likusiose apskrityse miškingos žemės dalis buvo panaši į šalies vidurkį.

Miškingumo lygis Suvalkų, Lomžos subregionuose buvo panašus į šalies vidurkį ir sudarė beveik 30 procentų ploto. Tuo tarpu Balstogės ir Elcki subregionuose miškingos žemės dalis viršijo šalies vidurkį ir sudarė atitinkamai 33 ir 32 procentus viso ploto. Olštyno subregione miškingumas siekia 35 proc.

Žemiau pateiktose lentelėse (1 lentelė ir 2 lentelė) ir **2 priede**, pagal apsaugos režimą išskiriamos saugomos teritorijos, esančios programos teritorijose Lietuvoje:

- Nacionaliniai parkai;
- Regioniniai parkai;
- Rezervatai;
- „Natura 2000“ teritorijos (buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos).

2 priede pateikiamos visos Programos Lietuvos ir Lenkijos teritorijoje esančios saugomos teritorijos.

9 lentelė. Saugomos teritorijos programos įgyvendinimo teritorijoje Lietuvoje

Teritorijos pavadinimas	Plotas, ha	Saugomos teritorijos arba jos dalies tarptautinė svarba / steigimo tikslas
Nacionaliniai parkai		
Dzūkijos nacionalinis parkas	58334.399	Išsaugoti ypač vertingus Dainavos krašto gamtos ir kultūros kompleksus - Nemuno-Merkio-Ūlos-Grūdės-Skroblaus santakos upyn hidrografinį tinklą bei slėnius su būdingais floros ir jos migracijos kelių kompleksais; Dzūkijos kontinentinių kopų masyvus
Trakų istorinis nacionalinis parkas	8146.66 (680.628)	Išsaugoti Trakų salos ir pusiasalio pilių, Senųjų Trakų piliavietės ir senovės gyvenvietės istorinius archeologinius kompleksus, Trakų senamiesčio planinę erdvinę struktūrą
Aukštaitijos nacionalinis parkas	40974.765 (10025.734)	Išsaugoti rytinę Aukštaičių aukštumos dalį su dubaklonių ir palei juos plytinių terasinių lygumų reljefo kompleksais, Žeimenos aukštupio hidrografinį kompleksą, savitas augalų bei gyvūnų bendrijas bei retas rūšis; akmens amžiaus gyvenvietes
Regioniniai parkai		
Asvejos regioninis parkas	12206.938 (1859.694)	Išsaugoti Asvejos ežeryno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Neries regioninis parkas	10514.609	Išsaugoti Neries vidurupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Verkių regioninis parkas	2529.056 (86.176)	Išsaugoti Žaliųjų ežerų kraštovaizdį ir vertingus Verkių, Kalvarijų, Trinapolio apylinkių kultūrinius istorinius kompleksus
Aukštadvario regioninis parkas	17004.902	Išsaugoti Aukštadvario apylinkėse esantį Verknės ir Strėvos aukštupių zonos kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Metelių regioninis parkas	17720.686	Išsaugoti Didžiųjų Pietų Lietuvos ežerų ir jų apylinkių kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Nemuno kilpų regioninis parkas	25079.763	Išsaugoti unikalų Didžiųjų Nemuno kilpų ir Punios šilo kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Veisiejų regioninis parkas	12288.353	Išsaugoti Veisiejų ežeryno miškingą kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Dubysos regioninis parkas	11469.318 (10160.614)	Išsaugoti raiškiausią Lietuvoje Dubysos erozinio slėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Kauno marių regioninis parkas	9851.889	Išsaugoti unikalų Kauno marių tvenkinio žemutinės dalies kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Krekenavos regioninis parkas	11589.642 (294.989)	Išsaugoti Nevėžio vidurupio paslėnio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Panemunių regioninis parkas	10162.98	Išsaugoti Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Tytuvėnų regioninis parkas	18063.739 (2068.919)	Išsaugoti Tytuvėnų-Šiluvos urbanistinių architektūrinių kompleksų ir jų ežeruočių pelkėtų apylinkių kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Vištyčio regioninis parkas	10428.569 (10425.024)	Išsaugoti Sūduvos kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Pagramančio regioninis parkas	13468.125	Išsaugoti Akmenos-Jūros santakos slėnių ir miškų kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes

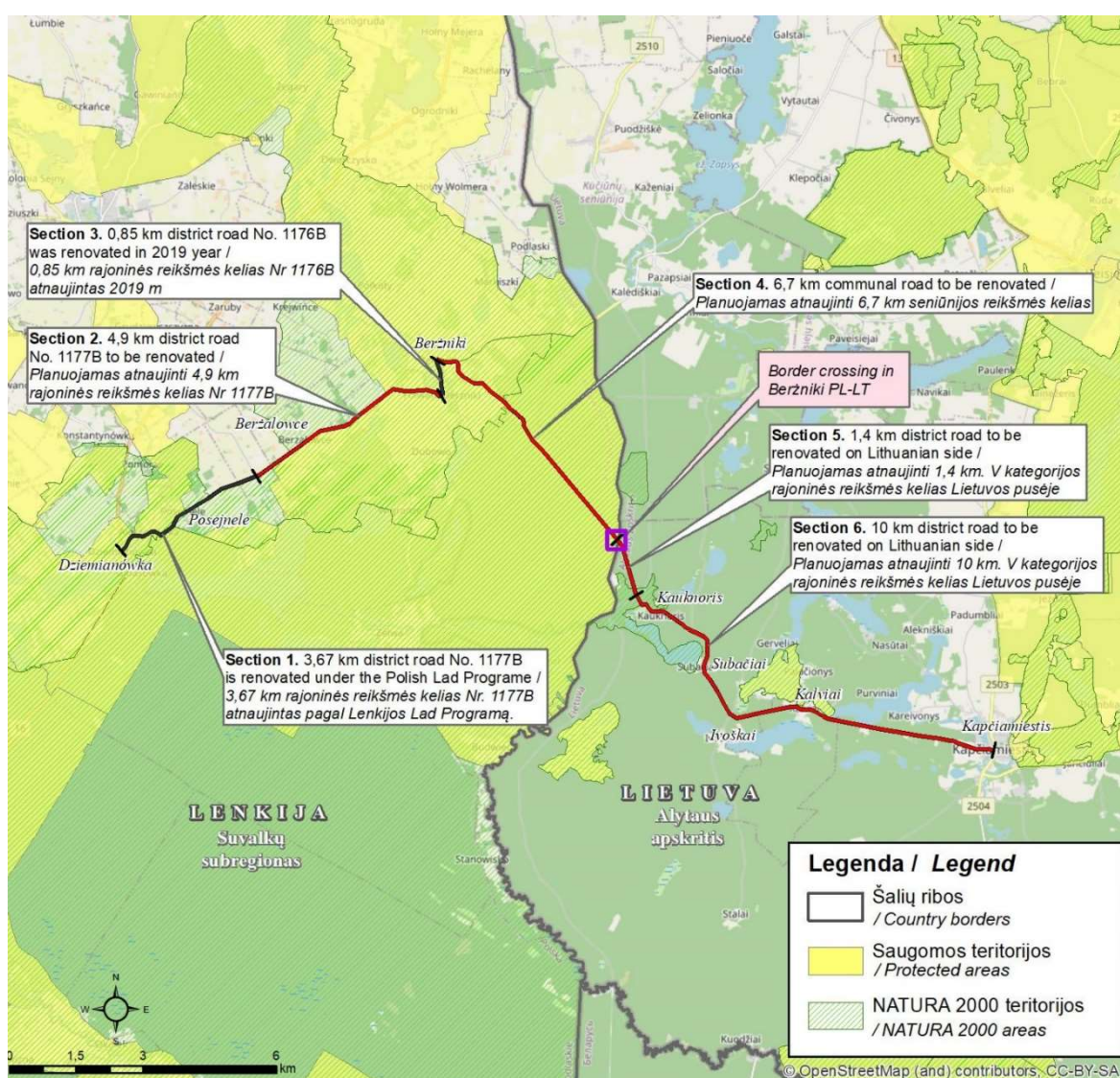
Teritorijos pavadinimas	Plotas, ha	Saugomos teritorijos arba jos dalies tarptautinė svarba / steigimo tikslas
Rambynų regioninis parkas	4788.275 (4745.238)	Išsaugoti unikalų Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Varnių regioninis parkas	33731.741 (6518.92)	Išsaugoti Žemaičių centrinio ežeroto kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Dieveniškų istorinis regioninis parkas	8598.024	Išsaugoti Dieveniškų apylinkių gamtos ir kultūros paminklus, vertingą etnokultūros palikimą
Labanoro regioninis parkas	55320.194 (32026.21)	Išsaugoti Labanoro girios ir jos ežerynų kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Sirvėtos regioninis parkas	8754.659 (6976.018)	Išsaugoti Švenčionių krašto moreninės takoskyros kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Rezervatai		
Dūkštų gamtinis rezervatas	35.833	
Kernavės valstybinis kultūrinis rezervatas	194.43	
Liubelio gamtinis rezervatas	53.268	
Liūnelio gamtinis rezervatas	34.061	
Musteikos gamtinis rezervatas	216.908	
Obelytės gamtinis rezervatas	60.79	
Povilnio gamtinis rezervatas	183.222	
Punios šilo gamtinis rezervatas	456.946	
Skaisčio gamtinis rezervatas	18.443	
Skroblaus gamtinis rezervatas	1597.866	
Trako gamtinis rezervatas	49.667	
Čepkelių valstybinis gamtinis rezervatas	11266.632	
Žuvinto gamtinis rezervatas	6062.583	
Buktbalės gamtinis rezervatas	97.359	
Drausgirio gamtinis rezervatas	205.108	
Grybingirio gamtinis rezervatas	372.073	
Liūliškynės gamtinis rezervatas	41.654	
Velniaravio gamtinis rezervatas	71.324	
Viešvilės valstybinis gamtinis rezervatas	3218.919	
Girutiškio gamtinis rezervatas	1402.387	
Kiauneliškio gamtinis rezervatas	282.856	
Mergiškių gamtinis rezervatas	156.376	
Senųjų Trakų piliavietės kultūrinis rezervatas	16.332	
Trakų salos ir pusiasalio kultūrinis rezervatas	26.022	

Dauguma Programos priemonių, konkrečių projektų įgyvendinimo vietos nėra žinomos šiame etape.

Pagal 2 prioritetą atnaujinami, remontuojami/ modernizuojami keliai Lietuvos ir Lenkijos pusėse apima šiuos ruožus:

- Lenkija. **2 ruožas.** Planuojamas atnaujinti 4,9 km rajoninės reikšmės kelias Nr. 1177B. Išduotas statybos leidimas.
- Lenkija. **4 ruožas.** Planuojamas atnaujinti 6,7 km seniūnijos reikšmės kelias.
- Lietuva. **5 ruožas.** Planuojamas atnaujinti 1,4 km. V kategorijos rajoninės reikšmės kelias Lietuvos pusėje.
- Lietuva. **6 ruožas.** Planuojamas atnaujinti 10 km. V kategorijos rajoninės reikšmės kelias Lietuvos pusėje.

1 ir 3 kelių ruožai Lenkijos teritorijoje jau atnaujinti, remonto darbai užbaigti.

3 paveikslas. Atnaujinami, remontuojami / modernizuojami kelių ruožai ir saugomos teritorijos

Šaltinis: sudaryta autorių

6,7 km 4 ruožas Lenkijos teritorijoje eina per „Natura 2000“ BAST Augustavo Giria teritoriją. Šio kelio atnaujinimo/ remonto darbai bus atliekami esamos kelio juostos ribose, reikšmingo poveikio nenumatoma. Kelio juostos plotis 15 m.

10 lentelė. Susijusios „Natura 2000“ teritorijos Lenkijos teritorijoje, kurioms nagrinėjamas galimas poveikis⁷

Apsaugos statusas	Vietovės pavadinimas	Kodas	Plotas, ha	Steigimo, reglamentavimo dokumentai	Vertybės, dėl kurių atrinkta vietovė	Atstumas nuo PŪV vietos iki „Natura 2000“ teritorijos
BAST	Augustavo giria (<i>Ostoja Augustowska</i>)	PLH200005	107068.74 ha	Buveinių direktyva 92/43/EEC	Viso 23 saugomos rūšys: <i>Bombina bombina</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Lampetra planeri</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Agrimonia pilosa</i> , <i>Aldrovanda vesiculosa</i> , <i>Cypripedium calceolus</i> , <i>Liparis loeselii</i> ; <i>Pulsatilla patens</i> , <i>Saxifraga hirculus</i> , <i>Thesium ebracteatum</i> , <i>Boros schneideri</i> , <i>Lycaena dispar</i> , <i>Lycaena helle</i> , <i>Osmoderma eremita</i> , <i>Vertigo angustior</i> , <i>Vertigo geyeri</i> , <i>Canis lupus</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Lynx lynx</i> , <i>Hamatocaulis vernicosus</i> , <i>Emys orbicularis</i> .	Kerta apie 7,7 km. Ribožasi 4,9 km.
					Viso saugomos 18 buveinės.	

Artimiausios saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos Lietuvos teritorijoje šalia planuojamo atnaujinti rajoninio kelio LT-PL siena – Kapčiamiestis, žr. paveikslus žemiau:

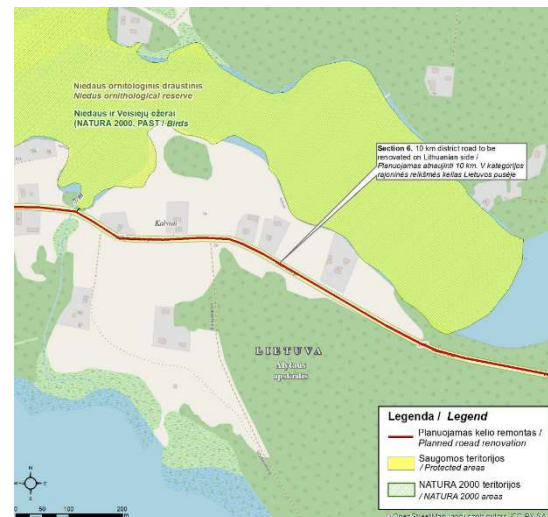
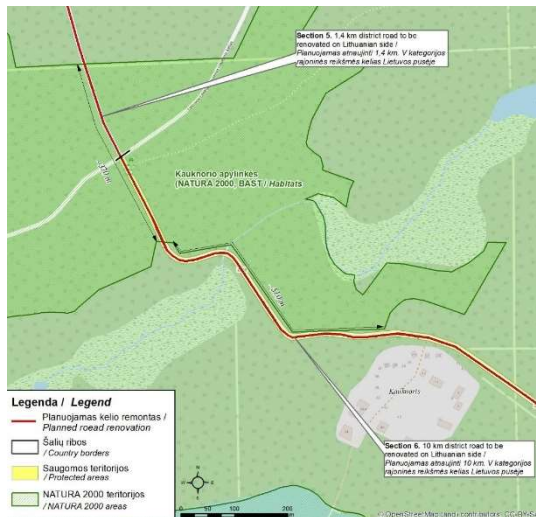
- „Natura 2000“ BAST Kauknorio apylinkės kerta;
- „Natura 2000“ PAST Niedaus ir Veisiejų ežerai 7 m;
- Niedaus ornitologinis draustinis 7 m.

Kartu su SPAV atranka atliekamos ir Programos „Natura 2000“ reikšmingumo nustatymo procedūros.

⁷ Europos aplinkos agentūra. Prieiga internetu: <https://eunis.eea.europa.eu/sites/PLH200005#tab-habitats>

11 lentelė. Susijusios „Natura 2000“ teritorijos Lietuvos teritorijoje, kurioms nagrinėjamas galimas poveikis⁸

Apsaugos statusas	Vietovės pavadinimas	Kodas	Plotas, ha	Steigimo, reglamentavimo dokumentai	Vertybės, dėl kurių atrinkta vietovė	Atstumas nuo PŪV vietos iki „Natura 2000“ teritorijos
PAST	Niedaus ir Veisiejų ežerai	LTLAZB001	118.62179869	LRV 2005-06-30 nutarimas Nr. 729 (Žin., 2005, 85-3014)	Upinė žuvėdra (<i>Sterna hirundo</i>)	7 m.
BAST	Kaukurnio apylinkės	LTLAZ0044	218.65232946	LR aplinkos ministro 2021-11-11 įsakymas Nr. D1-663 (TAR, 2021-11-11, Nr. 23397)	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 4030 Viržynai; 9010 Vakarų taiga; 9050 Žolių turtingi eglynai; 91D0 Pelkiniai miškai	Kerta apie 370 m. 510 m. ruožo ribojasi

4 paveikslas. Atnaujinami, remontuojami / modernizuojami kelių ruožai ir saugomos teritorijos

Šaltinis: sudaryta autorių

3.2.2. Ar teritorijoje randamos saugomos gyvūnų ar augalų rūšys ir/ar natūralios buveinės, kitos saugotinos gamtinės ar kultūros paveldo vertybės

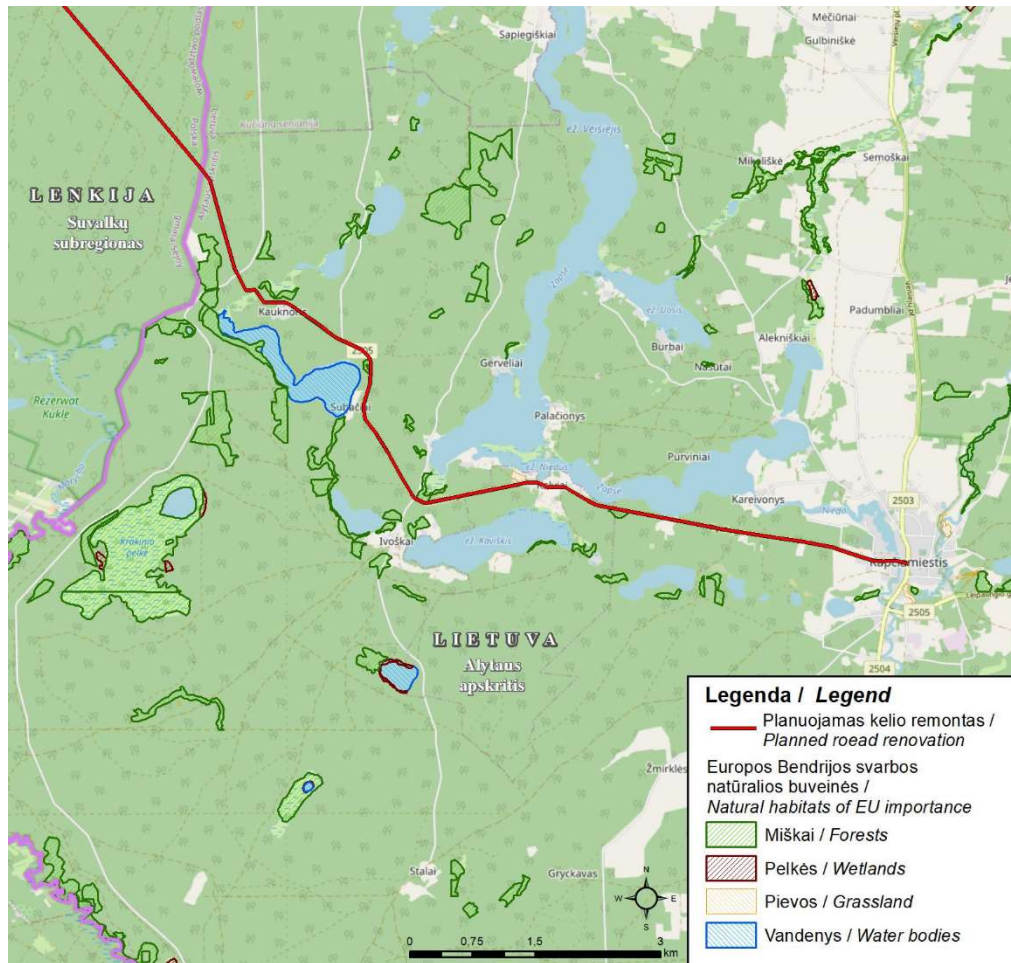
Programos teritorija pasižymi biovairovės, saugomų teritorijų prasme. Programos Lietuvos teritorijoje randamos 374 „Natura 2000“ buveinių apsaugai ir 56 paukščių apsaugai svarbios teritorijos; Lenkijos

⁸ Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Saugomų teritorijų valstybės kadastras. Prieiga internetu: <https://vstt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/saugomu-teritoriju-valstybes-kadastras>

teritorijoje – 49 „Natura 2000“ buveinių apsaugai ir 23 paukščių apsaugai svarbios teritorijos, 5 tarptautinės svarbos Ramsar⁹ teritorijos bei Beloviežo Giria, kuri įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.

Programos teritorijoje Lietuvoje į Ramsaro vietovių sąrašą įtrauktas Čepkelių rezervatas, Viešvilės rezervatas, Žuvinto rezervatas.

Programos apimtyje atnaujinami kelių ruožai ir susijusios „Natura 2000“ teritorijos, saugomos rūšys pateiktos ankstesniame 3.2.1 skyriuje. Lietuvos saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) duomenimis, šalia atnaujinamų kelių nėra registruotų saugomų rūšių buveinių ar radaviečių, šalia Kalvių gyvenvietės registruota Mažojo anakamptčio (*Anacamptis morio*) radavietė, žr. SRIS išrašus **2 priede**. EB svarbos natūralios buveinės pateikiamos žemėlapyje žemiau.

5 paveikslas. EB svarbos natūralios buveinės

Šaltinis: sudaryta autorių

„Natura 2000“ ir kitos saugomos teritorijos Programos teritorijoje pateikiamos **2 priede**. Žemiau pateikiamos lentelės su „Natura 2000“ teritorijomis Lenkijoje.

⁹ Jungtinių Tautų Konvencija dėl pelkių, turinčių tarptautinę reikšmę, ypač vandens ir pelkių paukščių apsaugai

12 lentelė. „Natura 2000“ teritorijos programos įgyvendinimo teritorijoje Lenkijoje¹⁰

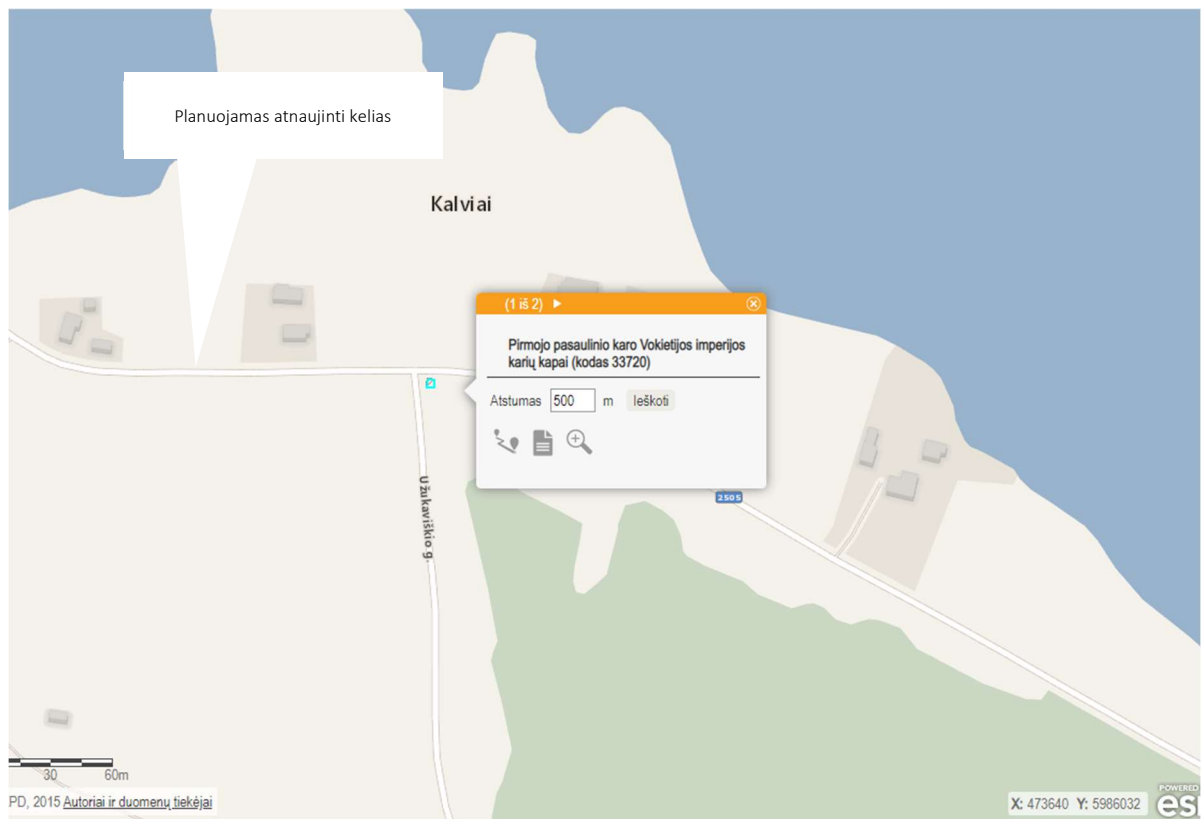
„Natura 2000“ teritorija	Teritorijos rūšis	Subregionas	Patenkantis plotas
Puszcza Białowieska	PAST	Lomžos	631.5
Ostoja Knyszyńska	BAST	Suvalkų, Balstogės	1360.8
Ostoja Biebrzańska	PAST	Suvalkų, Balstogės, Lomžos	1485.1
Dolina Górnej Narwi	PAST	Balstogės, Lomžos	183.8
Puszcza Napiwodzko-Ramucka	PAST	Olštyno	1166.0
Lasy Skaliskie	PAST	Elko	126.4
Puszcza Piska	PAST	Elko, Olštyno, Lomžos	1727.5
Jezioro Dobskie	PAST	Elko, Olštyno	69.9
Puszcza Knyszyńska	PAST	Suvalkų, Balstogės	1395.9
Puszcza Augustowska	PAST	Suvalkų	1343.8
Bagno Wizna	PAST	Suvalkų, Balstogės, Lomžos	144.7
Ostoja Poligon Orzysz	PAST	Elko	212.1
Ostoja Warmińska	PAST	Elko, Olštyno	1135.0
Bagienna Dolina Narwi	PAST	Balstogės, Lomžos	234.7
Dolina Górnego Nurca	PAST	Lomžos	40.0
Przełomowa Dolina Narwi	PAST	Lomžos	76.5
Dolina Pasłęki	PAST	Olštyno	114.3
Bagna Nietlickie	PAST	Elko, Olštyno	40.8
Jezioro Łuknajno	PAST	Olštyno	13.8
Puszcza Borecka	PAST	Elko	189.6
Jezioro Oświn i okolice	PAST	Elko, Olštyno	25.2
Ostoja Nadbużańska	BAST	Lomžos	57.6
Myszynieckie Bory Sasankowe	BAST	Lomžos	0.0
Jeleniewo	BAST	Suvalkų	59.1
Ostoja Suwalska	BAST	Suvalkų	63.5
Ostoja Wigierska	BAST	Suvalkų	160.7
Ostoja Augustowska	BAST	Suvalkų	1070.7
Ostoja w Dolinie Górnej Narwi	BAST	Balstogės, Lomžos	190.9
Narwiańskie Bagna	BAST	Balstogės, Lomžos	68.3
Murawy w Haćkach	BAST	Lomžos	1.6
Źródłiska Wzgórz Sokólskich	BAST	Balstogės	0.5
Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie	BAST	Elko, Lomžos	14.5
Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego	BAST	Lomžos	1.3
Pojezierze Sejneńskie	BAST	Suvalkų	136.3
Dolina Biebrzy	BAST	Suvalkų, Balstogės, Lomžos	1212.1
Torfowiska Gór Sudawskich	BAST	Suvalkų	1.0
Dolina Szeszupy	BAST	Suvalkų	17.0
Dolina Górnej Rospudy	BAST	Suvalkų	40.7
Czerwony Bór	BAST	Lomžos	49.8
Sasanki w Kolimagach	BAST	Lomžos	0.0
Ostoja w Dolinie Górnego Nurca	BAST	Lomžos	55.2
Dolina Pisy	BAST	Elko, Lomžos	32.2
Jelonka	BAST	Lomžos	24.8

¹⁰ Protected Planet. Prieiga internetu: <https://www.protectedplanet.net/country/POL>

„Natura 2000“ teritorija	Teritorijos rūšis	Subregionas	Patenkantis plotas
Ostoja Narwiańska	BAST	Suvalkų, Balstogės, Lomžos	186.0
Gierłoż	BAST	Olštyno	0.6
Rzeka Pasłęka	BAST	Olštyno	37.7
Puszcza Romincka	BAST	Elko	147.5
Mamerki	BAST	Elko	1.6
Dolina Drwęcy	BAST	Olštyno	4.6
Gązwa	BAST	Olštyno	5.1
Torfowisko Zocie	BAST	Suvalkų, Elko	0.7
Ostoja Borecka	BAST	Elko	253.4
Warmińskie Buczyny	BAST	Olštyno	15.3
Ostoja Piska	BAST	Elko, Olštyno	578.3
Kaszuny	BAST	Olštyno	2.6
Murawy na Pojezierzu Etckim	BAST	Elko	0.8
Ostoja Północnomazurska	BAST	Elko, Olštyno	145.7
Jonkowo-Warkały	BAST	Olštyno	2.3
Swajnie	BAST	Olštyno	11.9
Jezioro Woszczelskie	BAST	Elko	3.1
Niecka Skaliska	BAST	Elko	113.9
Ostoja nad Oświnem	BAST	Elko, Olštyno	33.6
Torfowiska źródliskowe koło Łabędnika	BAST	Olštyno	0.3
Ostoja Napiwodzko-Ramucka	BAST	Olštyno	326.1
Mazurska Ostoja Żółwia	BAST	Olštyno	43.1
Baranowo	BAST	Elko	15.7
Mazurskie Bagna	BAST	Elko	0.7
Sikory Juskie	BAST	Elko	13.0
Murawy na Poligonie Orzysz	BAST	Elko	90.7
Dolina Dolnej Narwi	PAST	Lomžos	130.9
Dolina Dolnego Bugu	PAST	Olštyno	30.5
Doliny Omulwi i Płodownicy	PAST	Lomžos	631.5
Puszcza Białowieska	BAST	Lomžos	

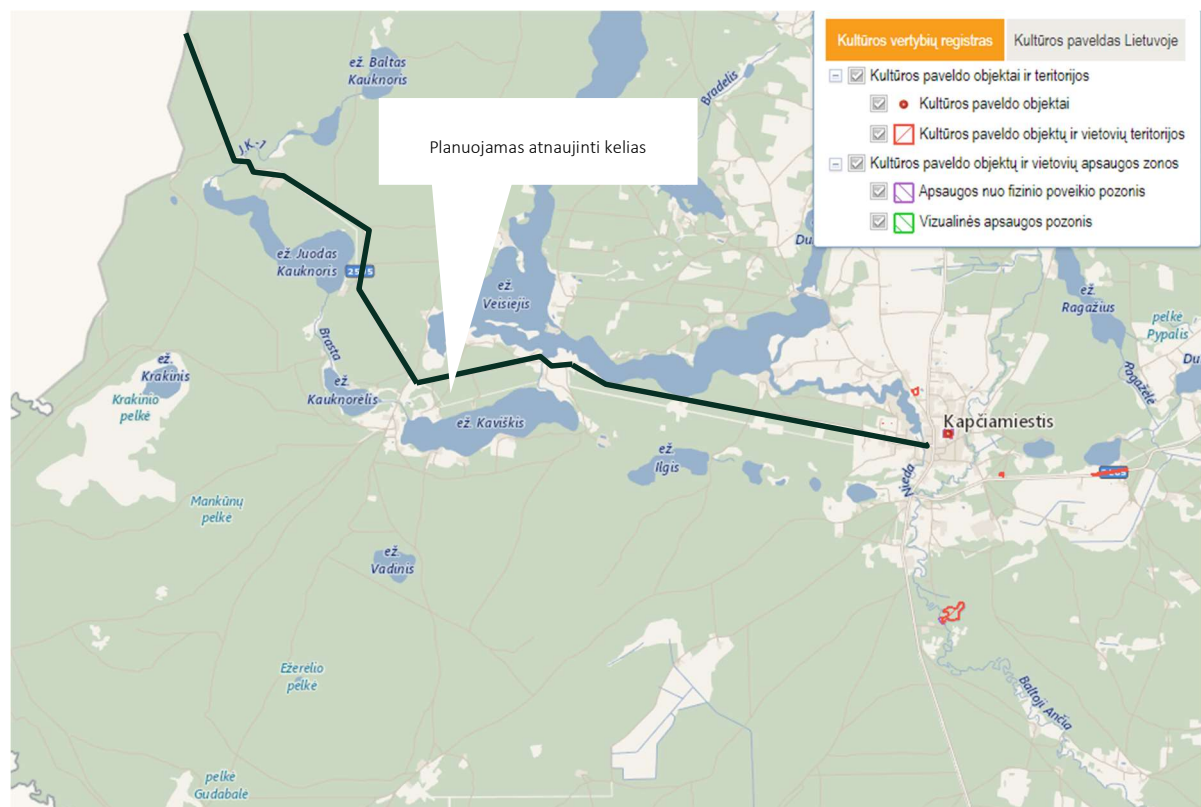
Programoje planuojamo kelio „Kapčiamiestis - LT-PL siena“ gretimybėse nėra registruotų gamtos paveldo objektų. Kultūros vertybių registro duomenimis, šalia planuojamo atnaujinti kelio Kalvių gyvenvietėje registruotas paveldo objektas - Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos kapai (33720). Statybos darbų metu privaloma atsižvelgti į objekto apsaugos reglamentą, esant poreikiui atlikti papildomus tyrimus.

Kiti kultūros paveldo objektai nutolę.

6 paveikslas. Kultūros paveldo objektai ir teritorijos

Šaltinis: Kultūros vertybių registras

7 paveikslas. Kultūros paveldo objektai ir teritorijos

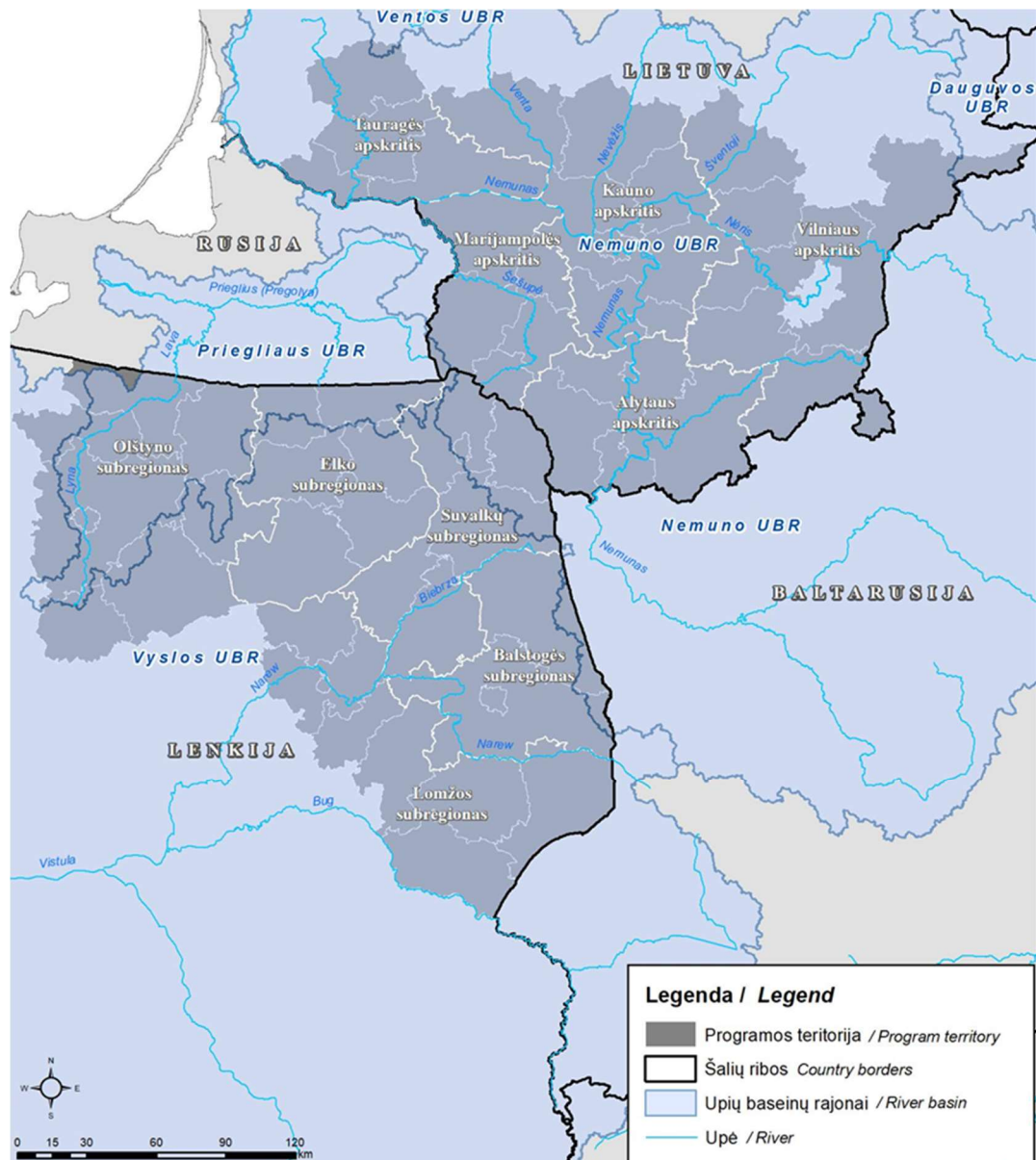
Šaltinis: Kultūros vertybių registras

3.2.3. Ar plano arba programos įgyvendinimas gali sąlygoti teritorijos aplinkos kokybės normų viršijimą

Programos įgyvendinimo metu nenumatomas aplinkos kokybės blogėjimas ar normų viršijimas; programoje yra numatytos priemonės aplinkos kokybės gerinimui. Numatytos tarpvalstybinio bendradarbiavimo priemonės skatinančios bendradarbiauti ieškant sisteminių išteklių ir ekosistemų paslaugų valdymo sprendimų ir mažinant poveikį aplinkai, klimato kaitos riziką bei žmonių sukeltą taršą.

3.2.4. Ar teritorija yra jautri ir (arba) vertinga aplinkos apsaugos požiūriu

Per pasienio ruožą teka Nemunas, Merkys, Šešupė, Jūra, Narew, Biebrza, Piza ir Briedis upės kartu su daugybe mažesnių upių ir upelių. Programos teritorija apima unikalią Didžiųjų Mozūrų ežerų teritoriją, Suvalkų, Augustavo ežerus, Žuvinto ir Vistyčio ežerus ir kt. Didžioji dalis Programos teritorijos patenka į Nemuno upės baseino rajoną, Lenkijos pusėje į Vyslos upės baseino rajoną.

8 paveikslas. Upių baseinų rajonai Programos teritorijoje

Šaltinis: sudaryta autorių

4. Informacija apie Programos įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumą

Programa neapima didelės apimties infrastruktūros ar kitų projektų, kurie numatyti PAV įstatymo 1 ir 2 prieduose ir gali daryti poveikį aplinkai. Žr. paaiškinimą 2.2 skyriuje.

Programos tikslai tiesiogiai skirti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros apsaugai, vandens taršos, klimato kaitos rizikų mažinimui, gamtos ir kultūros darniam turizmo skatinimui, kultūros paveldo objektų apsaugai, sveikatos priežiūros paslaugų plėtrai, regionų ir skirtingų socialinių grupių bendradarbiavimui ir turės reikšmingas teigiamas pasekmes socialinei, gamtinei ir kultūrinei aplinkai. Programoje numatytos priemonės skatina įgyvendinti gamtai palankius sprendimus, kurti bendrus sumanius, tvarius ir modernius gamtos ir kultūros paveldo, saugomų teritorijų išsaugojimo, atkūrimo ir valdymo ir sprendimus, diegti vandens taršos mažinimo priemones. Tikimasi, jog Programos priemonės užtikrins tvarų gamtos ir kultūros išteklių ir ekosistemų paslaugų naudojimą.

2 prioritete įtrauktas kelių modernizavimas tiek iš Lenkijos, tiek iš Lietuvos pusės pagerins turistinį pasienio regiono patrauklumą atveriant naujus dviračių maršrutus ir turės teigiamas įtakos sveikatos centrų, socialinės rūpybos centrų, mokyklų ir kitų įstaigų pasiekiamumui. Turistai turės geresnes galimybes naudotis kaimo turizmo apgyvendinimu. Taip pat bus pasiektas kelių jungties sanglaudos tikslas, t.y. užtikrinti vienodi kelių techniniai ir saugumo parametrai.

Esamų kelių atnaujinimo ir remonto darbai bus vykdomi esamo kelio juostos ribose. Bus atnaujinti kelio techniniai ir saugumo parametrai, kurie neatitinka normatyvinių reikalavimų. Viso planuojama atnaujinti apie 23 km kelių Lietuvos ir Lenkijos pusėje. Dalis planuojamo atnaujinti kelio Lietuvos ir Lenkijos pusėje eina per „Natura 2000“ teritorijas. Kadangi atnaujinamas esamas kelias, nekeičiant jo kategorijos, esamose miško properšose – taikant poveikio prevencines priemones, reikšmingo neigiamo poveikio biologinei įvairovei nenumatoma. Planavimo, projektavimo ir statybos darbai turi būti vykdomi, atsižvelgiant į teritorijoje saugomas rūšis ir buveines, „Natura 2000“ teritorijos tvarkymo planą, statybos darbai vykdomi pasibaigus paukščių perėjimo laikotarpiui. Projektai turi apimti ir biologinės įvairovės apsaugos priemones, pvz. perėjas, barjerus, nušokimo rampas ir pan., tokiu būdu bus pagerinta esama biologinės įvairovės apsaugos situacija.

Šalia planuojamo atnaujinti kelio Kalvių gyvenvietėje registruotas paveldo objektas - Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos kapai (33720). Statybos darbų metu privaloma atsižvelgti į objekto apsaugos reglamentą, esant poreikiui atlikti papildomus tyrimus.

Programos tikėtinos pasekmės aplinkai įvertintos užpildant pasekmių lentelę, vertinant kiekvieną Programos tikslą aplinkos komponentų atžvilgiu:

- + tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės.
- tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės.
- + / - tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės.
- 0 nenumatoma nei teigiamų, nei neigiamų reikšmingų pasekmių.
- ? nepakanka informacijos.

13 lentelė. Programos įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas

Aplinkos komponentai	Programos sprendiniai (tikslai)							Motyvai, pastabos
	2.7. konkretus tikslas. Stiprinti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant miestų teritorijas, apsaugą ir išsaugojimą bei mažinti visų formų taršą	3.2. konkretus tikslas. Plėtoti ir stiprinti tvarų, klimatui atsparų, pažangų ir įvairiarūši nacionalinį, regioninį ir vietos susisiekimą, įskaitant geresnę prieigą prie TEN-T, ir tarpvalstybinį susisiekimą	4.5. konkretus tikslas. Užtikrinti vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, didinant sveikatos priežiūros sistemų, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, atsparumą, ir skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomeninės globos.	4.6 konkretus tikslas. Kultūros ir tvaraus turizmo vaidmens stiprinimas ekonomikos vystymosi, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse.	6.3. konkretus tikslas. Tarpusavio pasitikėjimo, visų pirma skatinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus veiksmus, stiprinimas	6.6. konkretus tikslas. Kiti veiksmai, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas visose kryptyse	7.1. konkretus tikslas. Saugesnė ir labiau apsaugota Europa	
	Plano ar programos sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas							
Paviršinis vanduo	+	?	0	0	0	0	0	2.7. tikslo numatomos veiklos - bendri veiksmai, kuriais siekiama sumažinti vandens taršą (pesticidais, sunkiaisiais metalais, kitais teršalais), įskaitant vandens taršą upių baseinuose; bendras vandens ir nuotekų sprendimų kūrimas, lietaus vandens naudojimas – turės teigiamą poveikį taršos mažinimui.
Požeminis vanduo	+	0	0	0	0	0	0	
Aplinkos oras	0	+	0	0	0	0	0	Programoje numatytos veiklos neturės nei teigiamų nei neigiamų pasekmių komponentui. Galima laikinas dulkelis ir oro tarša kelio remonto darbų metu. Atnaujinus kelio dangas sumažinamas dulkelis.
Klimato veiksniai	+	0	0	0	+	0	0	Žaliųjų viešųjų erdvių kaimo ir miesto vietovėse priežiūra ir gerinimas turės teigiamas pasekmes klimato kaitai (lietaus nuotekų, CO2 sugertis, miestelių

Aplinkos komponentai	Programos sprendiniai (tikslai)							Motyvai, pastabos
	2.7. konkretus tikslas. Stiprinti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant miestų teritorijas, apsaugą ir išsaugojimą bei mažinti visų formų taršą	3.2. konkretus tikslas. Plėtoti ir stiprinti tvarų, klimatui atsparų, pažangų ir įvairiarūšį nacionalinį, regioninį ir vietos susisiekimą, įskaitant geresnę prieigą prie TEN-T, ir tarpvalstybinį susisiekimą	4.5. konkretus tikslas. Užtikrinti vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, didinant sveikatos priežiūros sistemų, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, atsparumą, ir skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomeninės globos.	4.6 konkretus tikslas. Kultūros ir tvaraus turizmo vaidmens stiprinimas ekonomikos vystymosi, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse.	6.3. konkretus tikslas. Tarpusavio pasitikėjimo, visų pirma skatinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus veiksmus, stiprinimas	6.6. konkretus tikslas. Kiti veiksmai, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas visose kryptyse	7.1. konkretus tikslas. Saugesnė ir labiau apsaugota Europa	
								„šilumos salų“ mažinimas). AEI naudojimo praktikos keitimasis - taip pat turi teigiamas pasekmes 6.3 tikslas numato klimato rizikos mažinimo priemonių planavimą.
Dirvožemis	0	0	0	0	0	0	0	Programoje numatytos veiklos neturės nei teigiamų nei neigiamų pasekmių komponentui.
Natūralios buveinės ir biologinė įvairovė (įsk. pasekmes gyvūnijai ir augalijai)	+	+/?	0	+	0	0	0	2.7 tikslo numatomos veiklos - bendri veiksmai ir bendradarbiavimas aplinkosauginio švietimo ir sąmoningumo didinimo srityje, keitimasis patirtimi, bendradarbiavimas ir bendri veiksmai, kuriais nustatomi ir stiprinami funkciniai ryšiai ir (arba) sritys, susijusios su aplinkos apsauga ir gamtos išsaugojimu Programos teritorijoje ir jos artimiausioje kaimynystėje, didinant teigiamo poveikio aplinkai pasienio teritorijoje mastą, žaliųjų viešųjų erdvių ir žaliosios infrastruktūros (biologinės įvairovės turtingų parkų, žaliųjų sienų, žalių stogų, žalių mokyklų kiemų

Aplinkos komponentai	Programos sprendiniai (tikslai)							Motyvai, pastabos
	2.7. konkretus tikslas. Stiprinti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant miestų teritorijas, apsaugą ir išsaugojimą bei mažinti visų formų taršą	3.2. konkretus tikslas. Plėtoti ir stiprinti tvarų, klimatui atsparų, pažangų ir įvairiarūšį nacionalinį, regioninį ir vietos susisiekimą, įskaitant geresnę prieigą prie TEN-T, ir tarpvalstybinį susisiekimą	4.5. konkretus tikslas. Užtikrinti vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, didinant sveikatos priežiūros sistemų, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, atsparumą, ir skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomeninės globos.	4.6 konkretus tikslas. Kultūros ir tvaraus turizmo vaidmens stiprinimas ekonomikos vystymosi, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse.	6.3. konkretus tikslas. Tarpusavio pasitikėjimo, visų pirma skatinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus veiksmus, stiprinimas	6.6. konkretus tikslas. Kiti veiksmai, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas visose kryptyse	7.1. konkretus tikslas. Saugesnė ir labiau apsaugota Europa	
	Plano ar programos sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas							
								ir kt.) plėtra ar atnaujinimas – gali turėti netiesioginį teigiamą poveikį biologinei įvairovei. Kadangi atnaujinamas esamas kelias, nekeičiant jo kategorijos, esamose miško properšose – taikant poveikio prevencines priemones, reikšmingo neigiamo poveikio biologinei įvairovei nenumatoma. Projektai turi apimti ir biologinės įvairovės apsaugos priemones, pvz. perėjas, barjerus, nušokimo rampas ir pan., tokiu būdu bus pagerinta esama biologinės įvairovės apsaugos situacija.
Kraštovaizdis	+	0	0	+	0	0	0	Numatomas teigiamas poveikis dėl žaliųjų viešųjų erdvių ir žaliosios infrastruktūros (biologinės įvairovės turtingų parkų, žaliųjų sienų, žalių stogų, žalių mokyklų kiemų ir kt.) plėtros ar atnaujinimo. Taip pat teigiamas poveikis dėl 4.6 tikslo veiklos – bendros iniciatyvos kultūros ir gamtos paveldo objektų priežiūros ir atgaivinimo srityje.

Aplinkos komponentai	Programos sprendiniai (tikslai)							Motyvai, pastabos
	2.7. konkretus tikslas. Stiprinti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant miestų teritorijas, apsaugą ir išsaugojimą bei mažinti visų formų taršą	3.2. konkretus tikslas. Plėtoti ir stiprinti tvarų, klimatui atsparų, pažangų ir įvairiarūšį nacionalinį, regioninį ir vietos susisiekimą, įskaitant geresnę prieigą prie TEN-T, ir tarpvalstybinį susisiekimą	4.5. konkretus tikslas. Užtikrinti vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, didinant sveikatos priežiūros sistemų, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, atsparumą, ir skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomeninės globos.	4.6 konkretus tikslas. Kultūros ir tvaraus turizmo vaidmens stiprinimas ekonomikos vystymosi, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse.	6.3. konkretus tikslas. Tarpusavio pasitikėjimo, visų pirma skatinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus veiksmus, stiprinimas	6.6. konkretus tikslas. Kiti veiksmai, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas visose kryptyse	7.1. konkretus tikslas. Saugesnė ir labiau apsaugota Europa	
Plano ar programos sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas								
Kultūros paveldas	0	0	0	+	0	0	0	Numatomos teigiamos pasekmės kultūros paveldui dėl 4.6 tikslo veiklų – bendrų turizmo ir kultūros maršrutų kūrimas; bendrų turizmo ir kultūros produktų kūrimas; bendros iniciatyvos kultūros ir gamtos paveldo objektų priežiūros ir atgaivinimo srityje ir kt.
Materialiniai antropogeniniai išteklių	+	+	+	+	+	+	+	Programa nenumato investicijų į didelės vertės materialinius išteklius ir infrastruktūrą. Kai kuriuose tiksluose numatytas nedidelės apimties įrangos ir investicijų, reikalingų bet kokio pobūdžio bendradarbiavimui, įsigijimas. 3.2. ir 4.6 tikslas numato susisiekimo infrastruktūros nedidelės apimties atnaujinimo darbus. Visuose Programos tiksluose numatytas žmogiškųjų išteklių stiprinimas – mokymai, patirties pasikeitimo iniciatyvos, bendradarbiavimas ir pan. Medikų, gairinės saugos specialistų, profesinio mokymo,

Aplinkos komponentai	Programos sprendiniai (tikslai)							Motyvai, pastabos
	2.7. konkretus tikslas. Stiprinti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant miestų teritorijas, apsaugą ir išsaugojimą bei mažinti visų formų taršą	3.2. konkretus tikslas. Plėtoti ir stiprinti tvarų, klimatui atsparų, pažangų ir įvairiarūšį nacionalinį, regioninį ir vietos susisiekimą, įskaitant geresnę prieigą prie TEN-T, ir tarpvalstybinį susisiekimą	4.5. konkretus tikslas. Užtikrinti vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, didinant sveikatos priežiūros sistemų, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, atsparumą, ir skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomeninės globos.	4.6 konkretus tikslas. Kultūros ir tvaraus turizmo vaidmens stiprinimas ekonomikos vystymosi, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse.	6.3. konkretus tikslas. Tarpusavio pasitikėjimo, visų pirma skatinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus veiksmus, stiprinimas	6.6. konkretus tikslas. Kiti veiksmai, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas visose kryptyse	7.1. konkretus tikslas. Saugesnė ir labiau apsaugota Europa	
	Plano ar programos sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas							
								bendruomenių, turizmo, aplinkosaugos sektoriaus kompetencijų stiprinimas. Taip pat Programos numatomos veiklos skatins pasienio turizmo veiklas, gamtinį ir kultūros paveldo pažinimo turizmą, ekosistemų paslaugų naudojimą – teigiamos socio-ekonominės pasekmės regionui.
Neatsinaujinantys ir atsinaujinantys gamtos išteklių	+	0	0	0	0	+	0	Galimos netiesioginės teigiamos pasekmės išteklių naudojimui: 2.7 tikslas numato vieną iš veiklų – AEI naudojimo praktikos dalijimąsi. Programos veiklos apima tvarų gamtos išteklių ir ekosistemų paslaugų naudojimą.
Žmonių sveikata	+	0	+	+	0	0	0	4.5 tikslas numato veiklas, kurios turės teigiamas pasekmes sveikatos priežiūros paslaugoms. Kultūros ir aplinkosaugos turizmo infrastruktūra skatina žmonių aktyvumą, padeda palaikyti fizinę ir emocinę sveikatą.

Aplinkos komponentai	Programos sprendiniai (tikslai)							Motyvai, pastabos
	2.7. konkretus tikslas. Stiprinti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant miestų teritorijas, apsaugą ir išsaugojimą bei mažinti visų formų taršą	3.2. konkretus tikslas. Plėtoti ir stiprinti tvarų, klimatui atsparų, pažangų ir įvairiarūšį nacionalinį, regioninį ir vietos susisiekimą, įskaitant geresnę prieigą prie TEN-T, ir tarpvalstybinį susisiekimą	4.5. konkretus tikslas. Užtikrinti vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, didinant sveikatos priežiūros sistemų, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, atsparumą, ir skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomeninės globos.	4.6 konkretus tikslas. Kultūros ir tvaraus turizmo vaidmens stiprinimas ekonomikos vystymosi, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse.	6.3. konkretus tikslas. Tarpusavio pasitikėjimo, visų pirma skatinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus veiksmus, stiprinimas	6.6. konkretus tikslas. Kiti veiksmai, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas visose kryptyse	7.1. konkretus tikslas. Saugesnė ir labiau apsaugota Europa	
Plano ar programos sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas								
Žmonių gerovė	+	+	+	+	+	+	+	Visi Programos tikslai prisideda prie žmonių gerovės didinimo.
Žmonių saugumas	+	+	+	0	+	+	+	2.7. tikslas apima priemonę - investicijas į naujas ar atnaujintas krizinių situacijų stebėjimo, parengties, perspėjimo ir reagavimo sistemas, skirtas nuo su klimatu nesusijusių gamtinių ir su žmogaus veikla susijusių pavojų. 6.3 tikslas apima klimato rizikos mažinimo priemonių planavimą – teigiamos pasekmės. Medikų, specialistų kompetencijų stiprinimas - teigiamos pasekmės.
Aplinkos komponentų ir pasekmių jiems tarpusavio sąveika	+	+	+	+	+	+	+	Programos sprendiniai neturės reikšmingos neigiamos įtakos aplinkos komponentų ir pasekmių jiems tarpusavio sąveikai. Tikėtinos Programos sprendinių reikšmingos teigiamos pasekmės.

5. Kita informacija

5.1. Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti

Programa neapima didelės apimties infrastruktūros ar kitų projektų, kurie numatyti PAV įstatymo 1 ir 2 prieduose ir gali daryti poveikį aplinkai. Žr. plačiau 2.2 skyrių.

tikslo numatomos veiklos – bendri veiksmai ir bendradarbiavimas aplinkosauginio švietimo ir sąmoningumo didinimo srityje, keitimasis patirtimi, bendradarbiavimas ir bendri veiksmai, kuriais nustatomi ir stiprinami funkciniai ryšiai ir (arba) sritys, susijusios su aplinkos apsauga ir gamtos išsaugojimu Programos teritorijoje ir jos artimiausioje kaimynystėje, didinant teigiamo poveikio aplinkai pasienio teritorijoje mastą – gali turėti netiesioginį teigiamą poveikį biologinei įvairovei. 4.1 tikslo priemonės - darni gamtos ir kultūros paveldo, įskaitant nematerialųjį turtą, tvarų turizmą, kultūros ir bendruomenės reikmes (socialines, švietimo) plėtra, bendros iniciatyvos kultūros ir gamtos paveldo objektų priežiūros ir atkūrimo srityje, naujų technologijų ir skaitmeninių sprendimų diegimas gamtos išteklių ir kultūros paveldo išsaugojimui - skatins tvarų gamtos išteklių ir ekosistemų paslaugų naudojimą.

3.2 tikslas apima apie 23 km. esamų Lenkijos ir Lietuvos pasienio kelių atnaujinimą. Dalis planuojamo atnaujinti kelio Lietuvos ir Lenkijos pusėje eina per „Natura 2000“ teritorijas. žr. pav. 3, 3.2.1 skyriuje. Kadangi atnaujinamas esamas kelias, nekeičiant jo kategorijos, esamos kelio juostos ribose, esamose miško properšose, reikšmingo poveikio biologinei įvairovei neprognozuojama. Rekomenduojamos poveikio prevencinės priemonės:

- Planavimo, projektavimo ir statybos darbai turi būti vykdomi, atsižvelgiant į teritorijoje saugomas rūšis ir buveines, „Natura 2000“ teritorijos tvarkymo planą, prieš statybos leidimo gavimą.
- Statybos darbai „Natura 2000“ teritorijoje ir jos gretimybėse vykdomi pasibaigus paukščių perėjimo laikotarpiui.
- Atitinkamais atvejais prižiūrėti augmeniją prie kelių transporto infrastruktūros užtikrinama, kad neišplistų invazinės rūšys.
- Projektai turi apimti ir biologinės įvairovės apsaugos priemones, pvz. perėjas, barjerus, nušokimo rampas ir pan., tokiu būdu bus pagerinta esama biologinės įvairovės apsaugos situacija. Detalizuojama techninio projekto rengimo metu.

Jautriausiose aplinkosauginiu požiūriu teritorijose – saugomose teritorijose, jų apimtyje esančiose „Natura 2000“ teritorijose – nustatyti ūkinės veiklos apribojimai ir veiklos vykdymo sąlygos:

- LR saugomų teritorijų įstatyme,
- Individuliuose saugomų teritorijų nuostatuose, apsaugos reglamentuose,
- LR Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygų įstatyme,
- LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme,
- LR teritorijų planavimo įstatyme,
- Aplinkos ministro 2006-05-22 įsakymu Nr. D1-255 „Dėl planų, programų ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Planuojant ūkinę veiklą „Natura 2000“ teritorijose ar kai veiklos jos įgyvendinimas bus susijęs su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima joms aplinka, nustatomas veiklos poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas¹¹. Išvadą dėl veiklos reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms priima parkų direkcijos ar VSTT.

Veiklai tokiose teritorijose „Natura 2000“ reikšmingumo nustatymo metu gali būti nustatomos papildomos sąlygos, leidžiančios išvengti neigiamo poveikio saugomoms vertybėms arba sumažinančioms jį iki nereikšmingo.

Potencialiose „Natura 2000“ teritorijose, kurios nepatenka į nacionalines saugomas teritorijas ir veikla jose neregamentuota, pagrindinė priemonė nustatyti, ar planuojama veikla leistina ir kokiomis sąlygomis ją galima vykdyti yra planų, programų ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas. Parenkant poveikį biologinei įvairovei panaikinančias arba sumažinančias priemones „Natura 2000“ teritorijose atsižvelgiama į Bendruosiuose buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatuose pateiktus bendruosius reikalavimus, juos pritaikant atsižvelgus į veiklos mastą ir pobūdį bei vietovės sąlygas ir ypatumus.

Šalia planuojamo atnaujinti kelio Kalvių gyvenvietėje registruotas paveldo objektas - Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos kapai (33720). Statybos darbų metu privaloma atsižvelgti į objekto apsaugos reglamentą, esant poreikiui atlikti papildomus tyrimus.

5.2. Informacija apie galimą visuomenės nepasitenkinimą planu ar programa

Visuomenės nepasitenkinimo nenumatoma. Programos priemonės įvairiose srityse prisidės prie žmonių gerovės didinimo. Numatomos priemonės socialinės atskirties mažinimui, visuomenės įtraukimui į sprendimų priėmimą, prisitaikymui prie klimato kaitos, švaresnės aplinkos kūrimui, regioninio turizmo ir verslumo skatinimui, infrastruktūros gerinimui.

¹¹ LR aplinkos ministro įsakymas 2006 m. gegužės 22 d. Nr. D1-255 Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms "Natura 2000" teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo

6. Literatūros sąrašas

1. Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
2. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;
3. Aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymas Nr. D1-455 „Dėl visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
4. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro žemėlapiai: <https://stk.am.lt/portal/>;
5. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos: <http://www.kpd.lt/>.

1 priedas. Programos intervencijos logika

SPAV atrankos dokumentas

Programa	2021–2027 m. Interreg Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programa						
Politikos tikslai ir Interreg konkretieji tikslai	2 politikos tikslas. Žalesnė, nuo mažo anglies dioksido kiekio technologijų prie nulinio anglies dioksido kiekio technologijų pereinanti ekonomika ir atspari Europa, skatinant sąžiningą perėjimą prie švarios energetikos, žaliąsias ir mėlynąsias investicijas, žiedinę ekonomiką, klimato kaitos švelninimą bei prisitaikymą prie klimato kaitos, rizikos prevenciją bei valdymą ir tvarų judumą mieste.	3 politikos tikslas. Susiekimo gerinimas	4 politikos tikslas. Socialiai atsakingesnė ir įtrauktesnė Europa, įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį.	Konkretusis Interreg tikslas. Saugesnė ir labiau apsaugota Europa	Konkretusis Interreg tikslas. Geresnis bendradarbiavimo valdymas		
Programos prioritetai	1 prioritetas. Aplinkos gerovės skatinimas ir nelaimių valdymo stiprinimas	2 prioritetas. Susiekimo gerinimas	3 prioritetas. Fizinės ir emocinės gerovės skatinimas	4 prioritetas. Socialinės ir kultūrinės gerovės skatinimas	5 prioritetas. Vietos, regiono ir nacionalinių suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo stiprinimas		
Konkrečiai tikslai	2.7 Stiprinti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros, įskaitant miestų teritorijas, apsaugą ir išsaugojimą bei mažinti visų formų taršą	3.2 Plėtoti ir stiprinti tvarų, klimatui atsparų, pažangų ir įvairiarūšį nacionalinį, regioninį ir vietos susiekimą, įskaitant geresnę prieigą prie TEN-T, ir tarpvalstybinį susiekimą	4.5 Užtikrinti vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, didinant sveikatos priežiūros sistemų, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, atsparumą, ir skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomeninės globos.	4.6 Kultūros ir tvaraus turizmo vaidmens stiprinimas ekonomikos vystymosi, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse.	6.3 Tarpusavio pasitikėjimo, visų pirma skatinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus veiksmus, stiprinimas	6.6 Kiti veiksmų, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas visose kryptyse	7.1 Saugesnė ir labiau apsaugota Europa
Rezultato rodikliai	Sprendimai, kuriuos pritaikė ar išplėtė organizacijos Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui Gyventojai, gaunantys naudos iš taikomų apsaugos priemonių nuo su klimatu susijusių gamtinių ir su žmogaus veikla susijusių pavojų	Kasmetiniai naujai tiesiamų, rekonstruojamų, atnaujinamų ar modernizuojamų kelių naudotojai Sutaupoma laiko dėl patobulintos kelių infrastruktūros	Kasmetiniai naujų ar modernizuotų sveikatos priežiūros įstaigų naudotojai Sprendimai, kuriuos pritaikė ar išplėtė organizacijos Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui	Sprendimai, kuriuos pritaikė ar išplėtė organizacijos Palaikomų kultūros ir turizmo objektų lankytojai Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui	Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos pasibaigus projektui Dalyvavimas bendrose veiklose pasibaigus projektui	Sprendimai, kuriuos pritaikė ar išplėtė organizacijos Bendrų mokymo programų įgyvendinimas	
Produkto rodikliai	Bendrai sukurti sprendimai Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos Investicijos į naujas ar atnaujintas nelaimių stebėjimo, pasirengimo, įspėjimo ir reagavimo sistemas, skirtas nuo su klimatu susijusių gamtinių ir su žmogaus veikla susijusių pavojų	Rekonstruotų ar modernizuojamų kelių ilgis – ne TEN-T	Naujų arba modernizuotų sveikatos priežiūros įstaigų pajėgumai Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos Bendrai sukurti sprendimai	Palaikomų kultūros ir turizmo objektų skaičius Per sieną bendradarbiaujančios organizacijos Bendrai sukurti sprendimai	Dalyvavimas bendrose veiklose per sieną Bendrai organizuoti renginiai per sieną Per bendradarbiaujančios organizacijos	Dalyvavimas bendrose mokymo programose Bendrai sukurti sprendimai	Tarpvalstybiniu mastu bendradarbiaujančios organizacijos

2 priedas. Saugomos teritorijos, SRIS išrašai

Pridedama atskirai